Ч. 8. (9.839) Львів, субота 9. вересня 1922. Почтову належність оплачено гуртом. Рік XL.

ДІЛО

Виходить щоденно рано.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10., II. пов. Конто почт. щад. 143 322. Адреса тел.: „Діло—Львів". Нач. Редактор приймає від 10—11 год. передпол. Рукописів редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА Місячно в краю 2000 Мп. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 лірів, Німеччині 330 н. марок, Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. корон, Румунії 50 лей, Болгарії 50 левів, Австрії 2.500 мп. Зміна адреси 100 мп.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 80 Мп.

Видає: ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО". Начальний редактор: ФЕДЬ ФЕДОРЦІВ.

Галицьке питання в Спа і в Ризі.

„Corriere diplomatico consolare" містить під наведеним заголовком статю п. Енріко Інсабато. П. Інсабато пише:

В часі генуенської конференції з першу на засіданню, якому проводили Льойд Джордж, Шанцер і Барту, а опісля в першій підкомісії політичній було обговорене галицьке питання.

Перший англійський премієр підтримував тезу, що Східна Галичина з Бесарабією і Литвою творить три головні питання, яких розвязка являється суттєвою для вдержання тривкого европейського мира. І наводить цілу низку причин, які повинні спонукати до рішення них питань, зокрема натякує, що польська делегація є тої думки, що границї Польщі усталено в риськім договорі в жовтні 1920 р.

Між тим це твердження Польщі не видержує критики і стоїть в яркім противенстві з версайським договором, який резервує для Найвисшої Ради усталення границь Польщі на Сході, і з 91 артикулом Санжерменського договору, який віддає державам антанти владу над Східною Галичиною аж до вирішення її долі цими державами.

Польща н'яким чином не може ухилятися від рішень Найвисшої Ради. Вонаж зобовязана конференцією в Спа до переговорів з дійсними представниками Сх. Галичини, вонаж мусить признати рішення Найвисшої Ради в справі границь Сх. Галичини.

Ось документ, про який Поляки раді би не знати, в який треба мати на увазі, коли йде мова про галицьке питання:

Польське правительство годиться: 1) щоби заключити завішення оружя з большевиками і завернути польське військо на лінію назначену Конференцією д. 8. грудня 1919 р., тобто на лінію Керзона, подуману як провізоричну границю, — а большевицьке військо має задержатися о 50 клм. на схід від тієї лінії, але місто Вильно буде безпосередно віддане Литві. В Східній Галичині затримається польське військо 10 клм. на захід від того місця, на якім буде стояти в день завішення оружжя. 2) Коли буде скликана льондонська конференція, в якій візьмуть участь репрезентанти Польщі, Росії і Литви — так завданням цеї конференції буде довести до рішучого мира між Росією та її сусідами. Відпоручники Східної Галичини будуть покликані до Льондону і представлять конференції свої жадання. 3) Польське правительство зобовязується прийняти рішення Найвищої Ради що до Литви і звернути увагу на границї Східної Галичини.

Якщо Польща згодиться на умови правительства Вел. Британії, так пішлеться відповідні пропозиції до Росії. Якщо большевики зірвали би завішення оружя і переступили визначену границю, союзні держави запевнюють Польщі всю свою поміч, головно що до матеріяльної сторони, і дають поруку, що дадуть польському народови змогу боронити національної незалежности і екзистенції, оскільки це буде можливе, відповідно що до потреб і що до бажаних зобовязань, якими їх обтяжується.

Спа 10. липня 1920

Володислав Грабскі
Британійський Готель.

Та є ще один наглядний доказ важности галицького питання, доказ, з якого виходить, що риський договір ніяким чином не відноситься до Сх. Галичини. Ходить тут о одно рішення Ради Совітів, закомуніковане Йоффе і записане в протоколі риських переговорів 24. вересня 1920.

Ми раді, що можемо подати це пояснення, важність якого безсумнівна, а яке послужить до освітлення питання Східної Галичини, якого розвязки надармо жадав Л. Джордж в Генуї, а яке все ще й дальше є обовязком людськости супроти 5-ти міліонового народу, що від трьох літ терпить під невиносимим чужим пануванням."

„Corriere diplomatico consolare" подає це пояснення в цілости.

В цім поясненню говориться: „Спіраючись на принципі свобідного самоозначення Совітська Република, вже почавши від 1917 р. отверто визнала повну незалежність Польської Републики і визнаватиме її я на будуче. Вона визнала 1918 р. теж незалежність України і Білої Руси, а 1920 р. заключила мировий договір з незалежною Литовською Републикою. Відповідно до цеї політики Центральна Рада Депутатів твердить, що як базу мира треба визнати: безпосереднє і великої ваги потвердження незалежности і самостійности Польщі і Росії, незалежности України, Литви, Білої Руси і Східної Галичини. Як Росія, так і Польща — мусить по бажанню інтересованих народів — визнати національні репрезентації в тих державах (сойм, парлямент, конгрес рад). Зі своєї сторони признає Совітська Република, що в Східній Галичині не має совітської організації, отже тому вона годиться, щоби в цій країні відбувся плебісцит на основі не совітських принципів, тільки на основі звичайного принципу демократичного". Навівши заяву, п. Інсабато зазначує: „Заява, виголошена Йоффе, зробила сильне враження на польську делегацію. Вона, польська делегація, побачила, що імперіялістичні пляни Польщі що до Сх. Галичини розкриті, тому вивинулася зручно заявила, що Східно-галицьке питання не може бути поставлене на дневний порядок в Ризі, бо 91. арт. санжерменського договору розвязку галицького питання віддає Найвисшій Раді.

Тому годі не дивуватися, що польське правительство хоче тепер спіратися на риський договір, мовляв — він дефінітивно розвязав справу Сх. Галичини. Ще більш дивне, що Найвисша Рада не розвязала досі сього питання і піддержує хаотичну і звульканізовану державу на Сході Европи, яку Льойд Джордж назвав безнастанним нещастям для світового мира".

Присилайте жертви на будову памятника ІВАНА ФРАНКА до Краєвого Союза Кредитового Львів, Ринок 10., ч. вкл. кн. 40.000.

XXIV КОНОПЛІ?! 1-4
Пояснення на стороні 8.

Союз Народів.

Справа Сх. Галичини на конференції.

До „Хвилі" подають з Варшави: Женевський кореспондент „Курієра Поранного" псс. Вітолд Носковскі переслав свому денникови деякі інформації, які попри жидівські справи торкають також в деякій мірі питання Східної Галичини. П. Носковскі пише: Делегат полудневої Африки п. Мюрей згадав в своїй промові про справу національних меншостей в Македонії, як також справу жидівської меншости без огляду на держави, в яких Жиди мешкають. Бесідник висказав сумнів, чи Жиди можуть всюди користати з рівних горожанських прав, коли не придержуються рівночасно обовязуючих законів. Бесідник поставив внесення, щоби віділати до комісії деякі точки звіту про національні меншости в Албанії і на Гор. Шлеську, виключив натомісць жалоби Німців на Польщу. Зак. Українців проти Чехів, Чехів і Жидів проти Австрії і Москалів проти Румунів.

Із звідомлення п. Носковского виходить, що в Женеві вичікують піднесення справи Східної Галичини льордом Сесілем, котрий візьме участь в генеральній дискусії. Від виступлення льорда Сесіля залежить також, чи делегат Польщі забере голос безпосередно по промові представника Англії, чи ні. П. Носковскі подає вкінці, що в Женеві кружляє вперто вістка, що східно-галицькі Українці готовляться піднести цю справу в як найгострішій формі, мобілізуючи одночасно всі неприхильні Польщі елементи.

До цегож денника доносять з Варшави: На пятницю скликано комісію знавців для східно-галицької справи. Денний порядок: Обговорення статута для цего краю.

Переб'г останнього засідання.

„Швайц. Аг." доносить: На останнім засіданню Ради Союза Народів вибрано 6 віцепрезидентів. Проголошення висліду голосовання президентом Едвардсом, прийнято численними оплесками На 44 голосуючих одержали: Бальфур 38, Аното 38, Гомез 37, Брентінг 33, Гімоно 25, Ніното 24 голосів. Всіх згаданих вибрано віцепрезидентами поодиноких комісій.

Під час дискусії над звітом Ради Союзу, заявив делегат Болгарії Радов, що Болгарія не бачить в намірі контролі охорони національних меншостей, ніякого зменшення суверенности держави і радо підчиниться зарядженням Союзу.

Відтак промовляв сер Роберт Сесіль. Він заявив, що звіт Ради Союзу викликав ріжні рефлексії і що атмосфера в Женеві домагається обєктивного відношення до важких питань. Бесідник висказує признання для допомогової акції Нансена. Обговорюючи справу Росії, звернув промовець увагу на висліди останніх конференцій і висказав свій жаль, що Союз не приступив скорше до розгляду цего великого комплексу питань.

Після промови Сесіля рішено розписати анкету, щоби поінформуватися про положення в Росії.

Дискусія над д'яль'ністю Союзу Народ'в

В. К. Б. доносить з Женеви: На пленарнім засіданню конференції дня 5. ц. м. обговорювано дотеперішну діяльність Союзу Народів. Делегат Албанії зложив Союзови подяку за прислуги, які віддав Союз його вітчині. Делегат Полудневої Африки Гільберт Мюрей обговорював значіння справи національних меншостей і підчеркнув, що дотеперішний метод близької співпраці з урядами довів до великих успіхів. Бесідник підніс в першій мірі льояльне поступовання чехословацького уряду. До тепер однак не вирішено ще всіх питань. Збір Союзу мусить поставити собі питання, в який спосіб допомогти нещасним Македонцям. Жидівське питання треба також окремо розглянути. Бесідник заявив, що питання національних меншостей належить до цих двох або трьох найважнійших питань, якими займається збір Союзу і підчеркнув глибоко політичне значіння цего питання. Вкінці предложив принняття відповідної резолюції. Черговий бесідник сер Едвард Ультк обговорював справу адміністрації мандатних областей,

Справа Австрії.

На засіданню Союзу Народів обговорювано м. и. також справу Австрії. Піднесено велике значіння цеї справи для рівноваги в Европі. Підчас дискусії забрав голос сер Сесіль, який звернув увагу на важливість питання і заявив, що обовязком Союзу Народів є довести до успішної розвязки цеї справи.

Промова д-ра Зайпля.

В. Б. К. подає зміст промови канцлера д-ра Зайпля, виголошеної дня 5. ц. м. на засіданню Ради Союзу Народів. Канцлер Зайпль заявив м. и.: Справа австрійська поставила Союз Народів перед великим завданням. Мушу ствердити, що великодержави і Союз Народів неоднократно займалися цею справою. Австрію треба звільнити в першу чергу з неприродного замкнення і знести обмеження в комунікації і торговлі, чого не переломили ні остереження бріссельської конференції, ні зїзд в Порторозо.

Льондонська конференція передала в друге справу Австрії Союзови Народів. Треба надіятися, що цим разом справа буде вирішена оконечно. Великодержави повинні признати Австрії відповідні гарантії і дати австрійському урядови змогу одержати потрібні кредити, які є конечні для вдержання дальшої де-

зреціяції корони. Треба також зайнятися справою відбудови і уліпшенням рільничої господарки. Австрія годиться також на контролю кредитів, як цего домагаються великодержави і фінансові европейські круги. Австрія зробить все, щоби видістатися з того невиносимого положення і щоби вратуватися перед катастрофою. Нехай Союз Народів — закінчив д-р Зайпль свою промову — зробить все, що тільки може, щоби не довести Австрії до крайности. Все це треба зробити дорогою мирового поступовання, без заколочення взаємин між сусідами Австрії.

Присилайте складки на пресовий фонд на кн. ч. 30.000 в Союзі Кредитовім, Львів, — — — Ринок 10. — — —

Українське життя в Канаді.

В Манітобі відбувся 27., 28. і 29. липня окружний зїзд українського учительства.

Зїзд отворив п. Лісовський. Проводив першого дня д-р Мігайчук, другого дня п. Г. Скегар, третього дня п. Д. Ростоцький. Секретарювала п-на Ганка Романчич, студентка унів. і учителька.

На зїзді виголошено і передискутовано отсі реферати: п. Антін Малинюк — „Народні Доми і їх завдання", п. І. Яців — „Ідеали модерного виховання", проф. І. Боберський — „Наша робота", п. Н. Білаш — „Учительська організація та її користи", п-а М. Кордяк — „Робота учителя поза школою", п. Ю. Стечишин — „Моральний і національний упадок нашої нації", п. Ростоцький — „Де наше лихо", д-р Мігайчук — „Зуби".

Про відчит проф. Боберського „Канадійський Українець" пише:

„В його відчиті було все, і краса мови і глибоке знання і дно нашого горя і дорога до будучности — надія... Дивне, як міг чоловік в так короткім часі в нашім канадійськім замішанню так скоро зорієнтуватися. Він подав перебіг просвітнього руху між Українцями в Канаді. Вказав на можливість й потребу виховувати дітей в українськім дусі в такий спосіб, щоби се виховання не йшло в супереч із інтересами Канади — не для збудовання тут нової України, а на те, щоби все, що є красне в нашій нації, не стратило життя в Канаді".

Про кінцевий відчит п. Стечишина „Канадійський Українець" подає: „Послідний відчит п. М. Стечишина був багатий у історично-критичний матер'ял, з якого ясно виходило, чому наша нація не поступила дальше, як поступила. Він навів цілі періоди, в яких сусідні народи систематично нищили нашу національну свідомість, наш рух, наше життя.

Та в горю нашої нації міститься жадоба життя, волі, знання: — а в утисках — завзятість й витревалість. Вороги наші підуть, як пішли Вавилонці, Греки та Римляни, а ми вийдемо на верх, як колись Македонці із своїм Александром Великим".

На зїзді вибрано нову управу організації учительства, до якої війшли: п. Василь Лісовський, голова, п-ні Ольга Пирч — заст. голови, п. Дмитро Ростоцький — секретар-касієр, п-ні Марія Кордяк — заст. секретаря-касієра. ПП. Никола Бойчук, п-ні Анастазія Жилич і п. Іван Бойцун, контрольори.

Крім цего заряду вибрано комітет, який має занятися переробленням статута О. У. У. До сего комітету війшли: д-р Мігайчук, проф. Боберський, п. Будзінський, п. Лісовський, п. Білаш і М. Стечишин.

З Холмщини.

Український виборчий комітет Холмщини і Підляша.

На зїзді українського населення в Холмі 18. квітня 1922 р., де всі повіти Холмщини і Підляша були заступлені своїми представниками, було постановлено взяти участь у виборах до сойму і сенату і для переведення цеї справи обрано комітет в 12 чоловік. Комітет одержав від зїзду всі уповноваження, що до виборчої акції і наказ перевести вибори в інтересах селянства і робітництва.

В склад комітету входять:

С. Маківка — голова, Антін Васильчук і Й. Скрипа — заступники голови, Яків Войтюк — секретар і члени: С. Любарський, І. Новосад, І. Пастернак, Андрій Васенчук, І. Буднюк, П. Кандиба, Д. Федонюк і Павло Васильчук.

Комітет обєдинився для виборів з Волинським Народнім Комітетом і образувся для всіх українських земель в Польщі (Сх. Галичина сюда не входить) Центральний Український виборчий комітет Холмщини, Підляша, Волині — Полісся. „Н. Ж."

До громадянства Холмщини, Підляша і Полісся.

Пересторога!

Недавно появився на холмському грунті „гурток православних Холмщини". Цей гурток поставив собі задачею розбити єдність українського громадянства і добитись того, щоби ні оден Українець з Холмщини не пройшов до сойму, бо комусь вигідно, щоби українська людність надалі оставалась безправовою, громадянами з гатунку. Цей „хтось", очевидно, не жаліє на працю грошей, бо по чуткам, „гурток" вічно пяний. Страшно безграмотно, мовою пяних людей, покусаних скаженою собакою, вони в своїх плякатах обливають помиями одного з наших діячів. Ні од на порядна людина до „гуртка" православних Холмщини не належить. З православієм вони мають стільки ж спільного, як з магометанством. Оцінюючи їх працю, треба признати, що найтрафніщою назвою для них була би: „гурток уголовних заволок з цілого світа".

Оголошуєм до відома всіх, що це є провокатори і зрадники народу, яких треба остерігатись.

В найблищих числах подамо призвища і біографії авторів відозв.

Український виборчий Комітет. — „Н. Ж."

Т-во „Рідна Хата".

12. червня с. р. люблинським воєводою затверджений статут Т-ва „Рідна Хата", який дає право організованому українському громадянству на легальну діяльність: доброчинну, культурно-освітну і економічну. „Рідна Хата" має свої філії в с. Метеліні Груб. повіту і в с. Верешиці Томаш пов. Надалі намічено до відкриття кілька філій в повітах Володавському і Білгорайському.

Зараз до „Рідної Хати" звертається багато людей за ріжними порадами, найбільше тих, що зоставили дітей, або родини в Росії і на Україні.

При „Рідній Хаті" організується театральний гурток під проводом досвідченого українського артиста. До гуртка можуть вписуватись всі бажаючі. Подібні гуртки будуть організовані при всіх філіях Т-ва на повітах.

Слідуючою задачею Т-ва буде заложення сільських кооператив з великою централею в Холмі. — „Н. Ж."

Передвиборча акція на Холмщині.

Український виборчий комітет на Холмщині й Підляшу приступив до організації передвиборчих віч. Такі віча відбулись 15. серпня в с. Заболоттю Більського повіту, 27. серпня в с. Жмудь холмського повіту, 28. серпня в с. Угриназ Володавського повіту.

Віча скрізь пройшли при дуже великій участи селянства, вони причинились до значного піднесення настрою селянства.

Передовиця нового „Наше життя" в справі веборів зазначає так:

„Кожний з нас мусить пригадати партійним польським агітаторам і твердо заявити, що вони серед нас Українців нічого не мають до роботи.

З другого боку мусимо собі також твердо і ясно усвідомити, що з нашої недолі визволить нас лише наша свідомість своїх національних і клясових інтересів й своя власна українська організація. Перш за все мусимо твердо постановити, що самі не допустимо, щоб нас трактували як громадян другого сорту. Коли ми вже громадяне, то мусимо мати свободу й права. Не хочемо дальше бути дойною коровою, яку доять зі всіх боків, а їсти не дають. Для того мусимо бути зі всією енергією готовими до виборів своїх українських послів, які мусять бути плотю й кровю нашого народу".

Побажаємо новому тижневнику віку довгого й щасливої праці серед тих важких і несприяючих обставин, що при них доводиться провадити українську працю на холмському закуткові нашої землі.

Шліть жертви на будову памятника на могилі Леся Мартовича до Пов. Тов-а Кредитового „Віра" в Раві Рускій

Д-р БОГДАН БАРВІНСЬКИЙ.

Велика й Мала Україна.

(З справі устійнення обласної слові українських земель.)

Одним із наслідків політичного занепаду Руської держави було, між иншим, те, що її північна сусідка, Московщина, „загарбала", як висловився наш знаменитий історик Микола Костомарів, її історичне імя „Русь".*) Що більше, на передодні політичного занепаду Галицько-Володимирської (инакше Галицько-Волинської) держави (в першій половині XIV. ст.) виринає в Московщині на означення усіх земель нашого народу імя „Мала Русь". Але означування усіх земель нашого народу іменем „Мала Русь" не має ніякої історичної основи, бо в противенстві до решти земель нашого народу, зєдинених київськими князями в Руській державі, „Малою Русю" звалися в першій пол. XIV. ст. тільки землі нашого народу, зєдинені в Галицько-Володимирській державі, т. є. Галичина (з західнім Поділлям), велика часть Волині (з Володимиром і Луцьком), Холмщина й Підляше (з Берестейщиною).

Наче самообороною нашого народу було те, що на означення своїх земель прибрав він собі нове народнє імя: „Україна", (не визбуваючися одначе прав до старого історичного імени „Русь":**) Як колись в княжих часах з Києва розширилося на всі землі нашого народу імя „Русь", так само в часах Козаччини (від пол. XVII. ст.) розширилося звідти імя „Україна". Для князя Олега був Київ „матірю руських городів", для козаків був він „серцем України".

На жаль, не стало серед нашої суспільности послідовности й ми ще до нині, чи то в науці чи в публіцистиці, послугуємося залюбки на означення Московщини іменем „Великоросія" або „Росія".*)

Московщина не є ніякою „Великоросією" супроти України, а Україна ніякою „Малоросією" супроти Московщини, бож, як знаємо, „Малою Русю" була Галицько-Володимирська держава супроти решти українських земель Руської держави. Галицький літописець XIII. ст. зовсім справедливо називає князя Романа Мстиславича (Даниловового батька) „самодержцем всеї Руси" через се, що він у останнє зібрав у своїх руках майже всі українські землі колишньої Володимирової держави враз із Києвом. Останнійже галицько-володимирський князь, не маючи вже під своєю рукою тих областей, що мав їх Роман, а тільки галицько-володимирські землі, підписувався як би для зазначення сього „князем Галичини і Володимирії" або „князем усеї Малої Руси".

Якимже знову чином Московщина має зватися „Росією"? Сеж вовсім ясна річ, що імя „Росія" означало щойно від початку XVIII. ст. державу, в котрої склад входили всякі инші народности, що „Росіянином" міг бути зарівно Москаль, як Українець або Поляк, подібно, як імя „Австрія" означало державу, а „Австрійцем" був кождий її горожанин, чи він Німець, чи Українець, чи Поляк. До того годиться зазначити, що імя „Росія" є грецького походження, а пішло з грецької назви „Рос" на означення українського (руського) народу (від VIII. ст. почавши, заки ще московський нарід зявився на історичній видні). З імени „Рос" утворилося пізнійше грецьке імя „Розія" на означення Руської держави, що опісля перейшло до нашої мови, а щойно нашому народови загарбав і се імя на означення своєї держави московський нарід*), подібно, як загарбав нам імя „Русь" на означення своїх земель.

Властивим народнім іменем нашого північного сусіда є „Московщина", „Москаль" (Moscovia, Moscovitae, як ще й XVIII. ст. називають його західні народи Европи). Як з Києва пішло імя „Русь" і розширилося постепенно на всі землі українського народу, так з Москви пішло імя „Московщина", поширюючися на всі землі московського народу. Вправді великі князі московські, вважаючи себе, яко потомки київських князів, спадкоємцями давньої Руської держави, покинули вживати на означення своїх земель імени „Московщина", а загарбали нашому народови імя „Русь", одначе ще син царя Івана Грізного, Федір, підпи-

*) До сьої справи порівнай мої розвідки: Історичний розвій імени українсько-руського народу. Львів 1909. Наше народнє імя. (Просвітні Листки" Р. 1916, ч. 39. Відбитка із Календаря „Просвіти" 1916 р.; Звідки пішло імя Україна? Відень 1916 і Винниця 1917; Історичні права українського народу до його народнього імени. Відень-Київ 1918.

**) Сі права зазначені доволі часто в старих урядових письмах у виді злученого імени „Україна-Русь", „українсько-руський нарід. (Пор. н. пр. слова гетьмана Виговського: „право цілої старинної України або Руси", або письмо гетьмана Дорошенка: „духовні й світські руського православного українського народу стани"). Новійшими часами ті права зазначені в заголовку памятникового твору проф. М. Грушевського: Історія України-Руси.

*) Мабуть чи не наслідок 250-літньої московської кормиги. Тій справі присвячений II-й розділ в моїй розвідці „Історичні права українського народу..." п. з. „Великоросія чи Московщина?".

*) На се звернув вже увагу учений крилошанин, пок. Антін Петрушевич у замітці, поданій в Літературнім Сборнику 1869, ст. 256. Шведський король Карло XII. в дипльомі для запорожського війська з 10. мая 1709 р., вихваляючи вірність гетьмана Орлика і „славного народу російського, що стогне в ярмі під преможивим московським пановaнням", дає сьому погадови наглядний вислів.

Вибори.

Калюмнії провінціяльного шмока.

Польський „орган кресови“ „Курер станіславовскі“ з 7. с. м. містить „власну телеграму“ зі Львова, в якій подає, що українська трудова партія одержала з Відня інструкцію, по думці котрої не буде брати офіціяльно участи у виборах, а за це неофіціяльно буде підпирати комуністичні кандидатури.

Ціль злобної видумки кресового шмока ясна: очорнювати Українців і Галицький Уряд. Цим разом кресовий калюмніятор зле попав, бо, як відомо і смішно дрібна українська комуністична групка заявилася за бойкотом виборів, а українська трудова партія, як і всі инші українські партії зайняли супроти польських виборів у Східній Галичині безоглядно негативне становище.

Так каже народня честь!

Просимо ласкаво помістити слідуючу заяву:

„Підписані о. Володимир Громницький і д-р Ст. Чикалюк з оголошень на афішах довідалися, що їх вибрано до Окружної Комісії виборчої на округ виборчий Тернопіль з околицею. З огляду на се, що Український Народ в Східній Галичині не бере участи в виборах до варшавського сойму і сенату, тому підписані на руки Предсідателя Окружної Виборчої Комісії зложили заяву що висше згаданого вибору в члени комісії не приймають і резигнують.

А щоби баламутство не ширилося, тимбільш, що їх вже поміщено на афішах і то розіслано в цілім окрузі виборчім, тому Хвальна Редакція зволить не відмовити поміщення повисшої заяви, що ми не є членами сеї комісії і жадної участи в виборах не беремо й не будемо брати з огляду на постанови Народнього Комітету.

Тернопіль, дня 5. вересня 1922 р.
Д-р Станислав Чикалюк, свящ. Володимир Громницький.

При зміні адреси просимо не забувати подати і попередню свою адресу.

Преса.

„Кепська робота“.

Монструальний проект „воєвідської автономії“, якою уряд п. Новака при допомозі ославленого акушера п. Бобжинського хоче ущасливити „почціви і льояльни людек всходньо галіцийскі“ відбився з н а ч у ч и м відгомоном і в кругах східно-галицьких Жидів, що гуртуються довкола львівської „Хвілі“.

В передовиці того часопису п. з. „Кепська робота“ читаємо між иншим:

„Уряд думає, що здобувся на діло. При узглядненню настроїв „патріотичної“ нелочитальности великого відлому польських політиків в Східній Галичині, була може конечною відвага до виступлення з пляном управильнення галицької проблеми. Але така відвага з застереженнями, може коштувати уряд голову, яку можуть зірвати йому ендецькі крикуни, а якої не хоче оборонити ні один з чинників, які тут входять в рахубу. І це буде консеквенцією половинної політики. Замісць причинитися до вияснення справи, уряд підкопує свою позицію і замотує цілу справу. Повстає ілюзія, буцім то „щось“ сталося тоді, як в дійсности діється тільки „щось“, що не веде до цілі.

„Хвіля“, яка ні разу до тепер виразно не заявилася що до свого відношення до польських посягань на Східну Галичину, поминає цей прінціпіяльний бік справи і тут. Стверджує тільки, що у відношенню до проекту „Українці займають безоглядно негативне становище“ та що на „Заході панують відмінні переконання про полагодження конфліктів того рода“. А саме, що „там визнають прінціп, що не можна управильнювати взаємин з цілковитим поминенням опінії і волі тих, о кого ходить“.

Очевидно, ходить тут не о Українців, які ніяких „доконаних фактів“ не признають, але о Жидів „над фактом істнування яких проект переходить до дневного порядку та витворює для жидівського населення ситуацію, яка мусить статися жерелом нещасливих конфліктів і катастрофальних замотань“.

„Хвіля“ не протестує проти творення проєктів „автономії“ як зайвого і невмістного труду на тлі міжнароднього становища Східної Галичини. Вона тільки протестує против правної схеми проєкту, який у творюючи українську і польську курію не творить рівночасно жидівської. Мається враження, що колиб таку сотворено, проєкт „воєвідської автономії“ для Східної Галичини був би для Жидів до приняття.

„Хвіля“ грозить консеквенціями такого ігнорування жидівського населення. Грозить, що „в околицях з переважаючим українським населенням по селах і малих місточках“ на „свободу вибору“ поміж українською і польською курією впливатимуть „инші згляди“. Можна би під тим розуміти натиск окруження, в кождому випадку він чи що друге... не дозволить Жидам бути... льояльними супроти польської держави.

І тому Жиди не виступаючи проти самої „автономії“ як такої, домагаються утворення жидівської курії.

„В передвиборчому періоді — читаємо далі — уряд почав політику переконування населення того краю і позискання його для ідеї польської державности. Цю політику веде уряд — зле“.

Направити помилку, вчинити свою роботу „доброю“ може польський уряд на думку „Хвілі“ тільки утворенням жидівської курії.

Тоді східно-галицькі Жиди з під прапору „Хвілі“ будуть може переконані і може позискані для ідеї польської державности“.

Два напрямки польської політики.

„Последнія Новости“ містять у фейлєтоні огляд польської політики у відношенню до Росії. Автор запримітив два головні напрямки закордонної політики в Польщі: Один Падеревского, який бажав би бачити Польщу національно-суспільною, по нутрі сильною державою, і тому волів би, щоби вона була обмежена до своїх етнографічних границь, бо, мовляв, він розуміє, що будуча Росія не вибачить Польщі своїх втрат, а й Франція, маючи в майбутнім до вибору між дружбою великої Росії або великої Польщі, вибере сю першу. Другий напрямок, Пілсудского, змагає до поширення впливів Польщі на усю Східну Европу, та до утворення з неї монструального „Національітетенштату“, який обіймав би в формі федеративного союза під проводом Польщі, не лише Білорусь, Литву та Україну, а й саму Московщину. Агентами сеї польської концепції автор називає Балаховича — для Білоруси, Желіґовского — для Литви, Петлюру — для України, і Савінкова — для Московщини. Тому — пишеться дальше — ся польська політика держиться у відношенню до совітської Росії подвійної тактики: супроти Антанти вона офіціяльно піддержує домагання визнання большевиків „de iure“, бо тим чином і риський договір, а з ним і східні границі Польщі одержали би автоматично ратифікацію коаліції; рівночасно одначе Польща змагає критим шляхом до ослаблення Росії всіми можливими способами, і жде лише менту, коли могтиме здійснити свої анексіоністичні пляни.

Памятайте про пресовий фонд „ДІЛО“!
Жертви проситься слати до Краєвого Союза Кредитового у Львові (Ринок ч. 10.) на біжучий рахунок „Діла“.

Над могилою Михайла Колінса.

Ціла Ірляндія, що понесла стільки жертв на престолі незалежности, окрилася новою жалобою. Любимець Ірляндії Колінс згинув трагічною смертю. Імя Колінса записане між іменами мучеників і борців за волю Ірляндії. Від 30 літ Ірляндці знали Колінса як агітатора, конспіративного робітника й революціонера. Нераз ставав він перед суд як „зрадник“ Великої Британії. Англійська тюрма гостила його не раз у своїх казаматах. Нераз за його голову оголошено нагороди. Часто він крився в лісах серед ірляндських робітників, а раз мусів навіть втікати з вітчини до Америки, де збирав жертви на визвольну боротьбу.

І Колінс дочекався вимріяної хвилини, прихід якої віщували ірляндські поети і співаки. Горда Ан-

---

сував „Пятреслим ся іцарем і великим князем М о с к в о - Р о с с і ї“ *).

Не стало нині Росії яко держави, остав лише нарід, але він ані „російський“, ані „великоруський“, тільки „м о с к о в с ь к и й“.

В 1918 р. відзискує український нарід свою давно утрачену державність: повстає із українських земель бувшої Росії „У к р а ї н с ь к а Н а р о д н я Р е с п у б л и к а“, повстає також із земель бувшої Австро-Угорщини „З а х і д н ь о - у к р а ї н с ь к а Н а р о д н я Р е с п у б л и к а“, котра по зєдиненню, довершенім з початком 1919 р. одержує назву „З а х і д н ь о ї О б л а с т и У. Н. Р.“

Від сьої пори настає велика плутанина зарівно в означуванню назв одної чи другої части „У. Н. Р.“, чи їх поодиноких складових частин. Найбільшу плутанину бачимо в означуванню назви давньої „У г о р с ь к о ї У к р а ї н и“. В наших часописах доводиться стрічати деколи в одній і тій самій статті на її означення такі назви рівночасно: „К а р п а т с ь к а“, „З а к а р п а т с ь к а“, „П і д к а р п а т с ь к а“, „П р и к а р п а т с ь к а“. Годі її звати „Карпатською“, бо се значилоб, що лежить вона виключно в карпатській (гірській) области, а так воно не є: вона займає і низину, а частину карпатської области захоплює й вона й Галичина й Буковина. „Прикарпатською“ рівнож вона не є виключно, бо „Прикарпатською Україною“ є всі три части бувшої австро-угорської України: Галичина, Буковина й бувша Угорська Україна. Бувші угорські Українці ввели вже у себе назву „Підкарпатська Україна“. В тім випадку повинні вони одначе мати на увазі не лише свою власну область, але цілість українських земель. Річ не в тому, чи Карпата комусь над головою, чи в стіп: „Підкарпатською“ Україною є також і Галичина, чого доказом хоч би назва галицького „Підгіри“ областя, що лежить безпосередно у стіп Карпатських гір. Не з Ужгорода в сторону Київа, а навпаки з Київа в сторону Ужгорода повинні глядіти всі Українці загалом!

Одинокою назвою для бувшої Угорської України, назвою, що опирається на певних основах і принята вже здавна українською історичною наукою, є назва: „З а к а р п а т с ь к а У к р а ї н а“.*) Глядячи з Київа, осередка всіх українських земель, ся область лежить за Карпатами і тільки такої, а не иншої назви винні ми уживати.

Для „Г а л и ц ь к о ї У к р а ї н и“ можемо вживати старого історичного імени „Г а л и ч и н а“ або й нового „Н а д д н і с т р я н с ь к а У к р а ї н а“ так само, як для „Б у к о в и н и“ уживається деколи назви „Н а д п р у т с ь к а У к р а ї н а“: природна основа сих назв у тому, що ті ріки, яко головні, перепливають через їх область.

Инші назви поодиноких українських земель не потребують ніякого близчого пояснення, чи то ходить о Волинь, чи о Поділля, чи о Холмщину і т. д. Лишень що до „П і д л я ш а“ зверну увагу на те, що час булоб уже закинути називати сю українську землю як то деколи діється за польським прикладом „Підлясє“. Колиб вона мала що спільного з лісом, то скорше треба булоб звати її „Підлісє“, але так воно не є: се українська земля, погранична з „Ляхами“, відти її назва „Підляше“.

Велику плутанину бачимо й у назвах України яко державної одиниці. І так „У. Н. Р.“ (пізнійше „Гетьманщину“), утворену з українських земель бувшої Росії після її розпаду, означувано такими назвами, як: „С х і д н я У к р а ї н а“, „П р и д н і п р я н с ь к а“, „Н а д д н і п р я н с ь к а“. Назва „Наддніпрянська“ се надто вузке поняття й не надається зовсім на означування так великих земельних просторів на схід і захід Дніпра й що найбільше моглаб означати середнє та нижнє Подніпровє, отже те, що до половини XVII. ст. звалося „Україною“.*) Назва „Придніпрянська“ се вже поняття далеко ширше, воно означає землі ген-ген далеко на схід і захід „при Дніпрі“ яко головній водяній артерії. Але й тут можна піднести певні сумніви що до цеї назви, особливо, коли взяти під увагу н. пр. так далеко на схід висунену українську Кубанщину, а на заході Холмщину й Підляше.

Назва „Східня“ відповідна лише тоді, коли береться під увагу обставини географічні (говоримо н. пр. про північну, полудневу, східню й середущу Европу), а коли брати на увагу історично-політичні обставини, то Холмщина й Підляше з Берестейщиною та Галичина з зах. Поділлям були в історії Руської держави „західнім краєм“, ба й велику часть Волині з Володимиром і Луцьком требаб тут зачислити коли зважиться, що була вона частю Галицько-володимирської держави.*) Тому то не зовсім справедливо прозвано українські землі бувшої Австро-Угорщини після її розпаду „З а х і д н ь о - У к р а ї н с ь к о ю Н а р о д н ь о ю Р е с п у б л и к о ю,

*) Злука сих імен нагадує дуже злуку імен „Україна-Русь“, але попри те ярко підчеркує племінну ріжницю.

*) Г р у ш е в с ь к и й: Історія України-Руси II., 2. вид. Львів 1905, ст. 486: „Закарпатська Русь“. До речи зауважу, що імя „Україна“ привязане й до цьої частини українських земель вже від пол. XVII. ст. Д-р Ю л і я н Ц е л е в и ч: Дещо за п селеннє Угорської України Русинами. (П р а в д а 1868 ст. 477, прим. 1) наводить виїмки з ніде непечатаної грамоти (виписаної ним з віденського „Haus-Hof-u. Staatsarchiv-у“), а іменно з листу Єзуїта Себастіяна Міллєй до краківського Єзуїта Матвія Міткевича з 3. X. 1662 р., де читаємо: „Novit Reverentia Vestra hanc M u n k a c s i e n s e m U k r a i n a m (Мукачівська Україна) quantacunque ea est, adhuc esse schismaticam“.

*) „Ukraina kijowska“ або „Podnieprski kraj“, як читаємо в листах Станіслава Жолкевского.

*) Пор. карту „Західньої України“ в XI—XII ст. в Г р у ш е в с ь к и й: Історія України-Руси II.

.лія покорилася і згодилась на незалежність Ірляндців, яких досі в Англії не називав ніхто инакше, як „бандитами“. Колиб перед десятьма роками хто в Льондоні був сказав, що 1922 р. Ірляндія буде незалежною, то кождий Англієць був би приняв ті слова як жарт, з насміхом і кпинами на адресу Ірляндців. А перед кількома місяцями Колінс, той „бандит“ і конспіратор засів із представниками Англії при зеленому столі і заявив: „То я Колінс! Той, за ким ви шукали, якого переслідували, я ваш вічний ворог!“ І горді Англійці мовчали, вволяючи волю представників Ірляндії. Великі заслуги поклав Колінс в боротьбі за незалежність Ірляндії, а сам згинув з руки Ірляндця, прихильника Де Валери. Боротьба не знає сантиментів, вона безпощадна. Колінс згинув з руки ірляндського повстанця, а ціла Ірляндія на цю вістку залилась щирими сльозами. Бо хоч Колінс не йшов по лінії Де Валери, то мотиви його праці були чисті і святі. Він провадив свій нарід до волі й не залежности. Над його могилою склонили свої голови і його політичні противники.

Містерії з арештованими.

Дня 23. серпня 1922 р. відставлено з чортківського суду до арештів тернопільського суду, Миколу Малицького, Івана Пахолкова і Михайла Галянта з Чорткова під замітом провини з §. 285 і 237 з. к.

А відставлено їх з чортківського суду до окружного суду в Тернополі на основі цікавої інтерпретації карної процедури. А саме з огляду на те, що якась подібна справа ведеться перед карним судом в Тернополі, отже і справу чортківських арештовань належить відставити до суду окружного в Тернопол,

Окружний суд в Тернополі мусів ждати аж кілька днів, щоби дістати акти чортківської прокураторії, а вкінці на жалобу до радної палати признав себе, зовсім слушно, некомпетентним так, що вище згадані арештовані, підозрівані о заснування тайних товариств, просиділи в Тернополі в тюрмі 6 днів, а 28. серпня с. р. відставлено їх знову до Чорткова, щоби розпочати справу від того, від чого зачалася.

В справі арештованих інтервеніювали адвокати д-р Чикалюк і д-р Брикович.

Запитуємо апеляційний суд у Львові, що думає зарядити, щоби після внесення виїмкового стану для Українців в Східній Галичині, прокураторія і підчинені суди поступали згідно з постановами карної процедури, а не возилися з арештованими від суду до суду, не маючи підкладу до завішення арешту, щоби принайменше в той спосіб, як не можна в иншій докучити одиницям, які мали би заживати всіх благ знесеного виїмкового стану.

Сподіємося, що зажалення внесене до радної палати окружного суду в Тернополі, вирішить негайно радна палата в Чорткові по тій самій думці, що дотично підозрілих о повисші §§. з. к. тернопільських арештованих так, що чортківські арештовані будуть відповідати за свої каригідні вчинки з вільної стопи. — *А.*

З польських справ

Почтово-телеграфічний страйк у Варшаві.

Дня 6. ц. м. вибух у Варшаві почтово телеграфічний страйк. Опущені урядовцями місця заняло військо так, що телеграф фунгує. Почтові будинки обставлені військом. До страйку не прилучилася тільки стація варшавських поміжмістових телефонів. Причиною страйку несповнення домагань урядовців в напрямі признання одноразової допомоги. Польські часописи з триумфом доносять, що польські урядовці на „кресах“ не приступили до страйку. Натомість приступили до страйку почтовці Кракова.

Польсько-чеські взаємини.

Польський посол в Празі Пільц, заявив у розмові з журналістами, що справи польсько-чеських взаємин не порушувано на празькій конференції зовсім. Польський і чехословацький уряди в повні доцінюють вагу спільної плятформи в великих міжнародніх проблемах. Поміж обома державами панує одностайність погляду в справі французько-англійського непорозуміння і постанови зробити усе, щоб не допустити до розбиття.

Дотично польсько-чеських взаємин важко затаїти, що під теперішню пору є вони безсумнівно заострені. Чехословацький уряд впевняє, що доки умова з 6. падолиста не буде Польщею ратифікована, доти Чехословаччина не може виповнити зобовязань тої умови.

Симпатична кореспонденція.

Польські часописи доносять з Москви, що Зіновєв одержав від відомого польського комуніста Домбаля лист з подякою за іменування його почесним членом петербурського совіта. Домбаль висловлює надію, що в Польщі всеж таки прийде до комуністичного перевороту. Лист кінчить вигуком „Хай живе совітська Росія!

З хроніки лихоліття.

I.

Пересилаю відпис засуду староства в Мостисках на мене, за оголошення в церкві збірки для голодуючих на Україні, як оден з многих того рода фрагментів нашого тяжкого життя, та як доказ, що нас обовязують ще закони і розпорядження з передконституційної доби Австрії, бо аж з 1833 р. Відпис є дослівний, зі всіми блудами граматичними, стилістичними і ортографічними. о. М. Кушнір, гр.-кат. парох Волчищович.

II Imię i nazwisko, wiek, stan, rzemiosło lub miejsce pobytu obwinionego: О. Николай Кушнір літ 63 жонатий парох в Волчищовичах.

IV Oznaczenie przekroczenia, o które obwiniony jest posądzony: преступство розпорядження губерняльного з 21|5 1833 ч. 3664|пр. поповнене дня 18|6 1922 через наклонене з амбони людности до складаня датків (складок) на річ голодуючої людности на Україні совєцкій

VII Oznaczenie tego, co i przez co takowe jako udowodnione jest przyjęte: Донесеснєм і Власнєм признанєм ся обвиненого

VIII Treść i data wyroku z oznaczeniem przekroczonego przepisu z podpisem urzędowym: Обвиненого узнає ся винним преступства як рубр. IV і засуджає ся Єго по мисли розп. міністерства внутрішних справ і справедливости як також найвишшої Власти політичної з дня 30|9 1857. В. з. Д. Ч. 198 на гривну в квоті 200 Мк на річ фундушу убогіх громади Волчищовичі евентуально на кару арешту через 14 днів. Від того рішеня вільно внести рекурс до Воєвідства у Львові через тут. Старіство которий подати належить в тягу днів 3 числячи від наступного по дню доручення нинішного рішення. — Мостиска 23|8 1922.

Ч. 12595|22 — Мостиска 23|8 1922

Преподобному О. Николаюві Кушнірови гр. кат. парохови в Волчищовичах уділяю до відомости. — Староста Z g o d a.

II.

Starostwo w Kałuszu.
L. 14450/3.

Kałusz dnia 21, sierpnia 1922

Do
Komitetu Założycieli Tow. gimnastyczno pożarniczego
(na ręce Hryna Jaśkowa)
w Siwce wojniłowskiej

Niniejszem zawiadamiam P. T. że Województwo w Stanisławowie reskryptem z dnia 14 VIII, 1922. L. 7587/pr. zakazało na zasadzie § 6 ust. z 5 maja 1869 Dzpp. Nr. 65. zawiązania stowarzyszenia gimnastyczno-pożarniczego „Sicz“ w Siwce wojniłowskiej. Od tej decyzji wolno wnieść rekurs do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, który podać należy do Województwa w terminie 30 dni, licząc od dnia następującego po dniu doręczenia niniejszej decyzji.

Radca Województwa:
Підпис нечиткий.

Платіть партійний податок!!! Присилайте на адресу! „Краєвий Союз Кредитовий“ у Львові, Ринок 10., вкл. кн. ч. 5.000. Жертводавці повище 500 мп. будуть оголошені поіменно!!

„Західньою Областю У. Н. Р.“ чи коротко „Західньою Україною“, котрою булаб вона правильно, як би до неї зачислено відповідні части Волині, Холмщину й Підляше.

Проте радо приходиться нам привитати назву „Велика Україна“, приняту останніми часами на означення Придніпрянщини. Ходилоб тільки о те, щоби їй надати історичні основи й відповідно до сього решту українських земель означати відповідаючою їй назвою.

З останніх хвиль княжої доби в нашій історії знаємо, що „Малою Русю“ звалася Галицько Володимирська держава, що „Великою Русю“ супроти неї була не Московщина, котра присвоїла собі сю назву, а решта українських земель Руської держави. Що означають у тім випадку слова „великий“ і „малий“, клясичним прикладом сього є Польща: вона з давніх давен ділилася на „Wielkopolsk-y“ й „Małopolsk-y“. Отся „Wielkopolska“ була колискою польської держави, тому стала так зватися як область, в котрій первісно витворилася польська державність. Аналогічно й „Велика Русь“ з Києвом се область, де первісно витворилась наша державність. Як отже „Małopolska“ відповідає своїй старшій посестрі, так само своїй старшій посестрі відповідає й „Мала Русь“.

Перенесім тепер ті два поняття на „Україну“, як від пол. XVII. ст. стали зватися наші землі в своїх етнографічних границях. Нинішня Придніпрянщина, в теперішних своїх границях, то „Велика Україна“, инші українські землі, що опинилися поза її межами, то „Мала Україна“. Ся „Мала Україна“ відповідає справді нинішніми своїми границями колишній „Малій Руси“, то є Галицько-Володимирській державі, обнимаючи Галичину (з зах. Поділлям), велику часть Волині (з Володимиром і Луцьком), Холмщину й Підляше (з Берестейщиною). Але є тут і певна відміна, бо протиставлячи „Великій Україні“ — „Малу Україну“, не можемо до останньої не зачислити й „Закарпатської України“ й української частини „Буковини“. Вправді ті землі не входили в склад Галицько-Володимирської держави, одначе „Закарпатська Україна“ при кінці X. й на початку XI. ст. належала ще до Володимирової держави*). „Буковина“ належала до Галицького князівства за Ярослава Осмомисла, що то по словам „Слова о полку Ігоревім“ „затворив Дунаю ворота“, „суди рядя до Дуная“, простерши свою владу аж до нижнього Дунаю**).

Як отже імя „Україна“ від пол. XVII. ст. стає рівнозначним з іменем „Русь“, так назва „Велика“ й „Мала Україна“ повинні стати рівнозначними з давніми історичними назвами „Велика“ й „Мала Русь“.

*) Грушевський: Істор'я України-Руси II, ст. 487.
**) Тамже: ст. 523.

Дописи з краю.

З Гусятинщини.

Приготовання до виборів.

Старостинські приготовання до виборів в повіті в повнім розгоні. Дня 23. серпня б. р. скликано надзвичайну сесію війтів і громадських писарів, на котрій „pod groźą karnych skutków“ наказано їм зладити спис виборців окремо по порядковим катастральним числам, а окремо по азбуці. Ті списи вже 29. серпня мусів кождий війт предложити староству до перегляду і поправок. На сесії 23. серпня кождий війт мусів заподати по трьох виборців з громади на предсідника і по трьох на члена виборчої комісії, з поміж котрих староство вибере і заіменує одного предсідателем і одного членом виборчої комісії. Инших членів комісії вибере громадська Рада і подасть староству до відома! На питання одного з цікавих, що буде, коли виборець відмовиться приняти накинений йому „мандат“ у виборчій комісії, заявив староста, що відносна особа мусить приняти „такий вибір“, бо инакше наложиться на неї 20 тисяч мп., як першу кару, котра в потребі буде подвоюватися! Гарні вигляди і легкі доходи! Ще не стягнено 50% проволоки від упертих за незложення „добровільної“ данини, а тут зближаються свіжі і поплатнійші приходи. — *А.*

Стрий.

Fora za drzwi, kto Ukrainiec.

З поручення головної Ради Сільського Господаря у Львові о. Андрій Пеленський голова філії в Стрию є членом комісії обороту землі при суді в Стрию. За австр. часів засідало в тій комісії двох Поляків а іменно: барон Юліян Броніцкі з Підгорець і Трачевскі начальник агенції краківскої в Стрию (колишній маршалок ради повітової в Бережанах). За польскої влади признaчено ще одного члена п. Трепера яко комісаря „urzędu ziemskiego“, заїлого шовініста, котрий як лиш почує українську бесіду дістає нервовий дрож.

Дня 31. VIII. с. р. була на комісії така справа: селянин Білиньський, Українець з Довгої, купив в Братківцях ще перед роком у властителя Гальперна 3 і пів морга поля. Справа ця вже довго лежить в суді неполагоджена, бо сему спротивив ся п. комісарж. О. Пеленьский виступив в обороні купуючого, бо згадана парцеля була і є рустикальною, а ніколи не належала до табулі домінікальної, лише припадково властитель більшої посілости був властителем рустикальної парцелі. Аргументи о. Пеленського, що бідному, безземельному Украінцеви робиться кривда, що не позваляєсь йому набути кавальчика землі, що він за ті гроші котрі зложив перед роком не буде міг нічого купити, — не тільки що не переконали польських членів комісії, але випровадили їх з рівноваги. П. комісарж твердив, що тепер після устави польської не вільно

творити карловатих господарств (а безземельному вільно бути?) а до того устава польська після твердження п. комісаря постановляє, що всі поля яких власниками є обшарники, хоча є вписані в рустикальну табулю належать під заряд „urzędu ziemskiego“, длятого він не допустить до затвердження того контракту. Другий член комісії Юліян Бруніцкі заявляє коротко, що купуючий є „Ukraniec (sic!), він хоче вбитися клином між кольонію мазурську, яка там має повстати, тож він до сего не може допустити. На се відповідає йому о. Пеленський, що ви панове маєте тисячі моргів до парцеляції, не одного а цілі кольонії мазурів впроваджуєте між нас, забираєте нам українську землю, а бідному Українцеви не позваляєте купити клаптика прадідної його землі. На се зривається барон Бруніцкі і з цілою фурією кричить: „Tu niema Ukrainy, kto Ukrainiec ten i za drzwi“. О. Пеленський заявляє, що він був і є Українцем а не річею барона є заборонятн мені називатись Українцем, хотяй перед хвилею купуючого Білінського називав Українцем. Предсідатель тої комісії радник суду не був при тім (вийшов з салі поінформуватись у попередного референта як та справа мається). В тій хвили як раз повернув р. до салі а бар. Бруніцкий питається „panie radco, czy tu są Ukraincy, czy Rusini? П. радник заявляє: „jak kto chce być, czy Ukraincem czy Rusinem“. о. Пеленський заявив: „в моїй особі ображена є моя нація, яку заступаю“. По тих словах опустив о. Пеленський салю. При тім не було радника суду, тож о. Пеленський не міг жадати списання протоколу з тої афери і жадати сатисфакції. На величавім будинку судовім в Стрию є напис: „Fiat iustitia (най буде справедливість). Яку зневагу завдав тим словам п барон!

ВП. Передплатникім в Чехо-Словаччині присимо отсим складати передплату за наш часопис в Банку Чеських Леґіонів в Празі на конто Видави. Спілки „Діло“ у Львові, а нас повідомити листівною. — *Адміністрація.* 1—4

РІЖНІ ВІСТИ.

Греція і конференція у Венеції.

З Парижа доносять, що французький посол в Атенах одержав від свого уряду інструкцію, щоби разом з представниками других держав перевів переговори з грецьким урядом в справі участи Греції в конференції у Венеції. Делеґатами Греції будуть Гунаріс і Страдос.

Бельґійські делеґати в Берліні.

Німецький канцлер прийняв 5. ц. м. бельгійських делеґатів Делякроа і Філіпсона. Після конференції з канцлером відбули делеґати конференцію з д-ром Гермесом. Пополудни відбулися наради делеґатів з державними підсекретарями Бергманом і Шредером.

Смерть провідника французьких соціялістів.

ПАТ. доносить з Айльвеве, що помер провідник французьких соціялістів Марсель Сембарт.

Росія має доволі поживи?

ПАТ. доносить, що до Льондону прибув контрольор американської місії для допомоги Росії і заявив, що Росія має досить поживи, щоби прохарчуватися до чергового збору.

Справа італійської позички для Австрії.

Аґ. Райтера доносить з Риму, що Італія виплатить Австрії 70 міліонів лірів тільки під тою умовою, що цю суму обернеться виключно на потреби нової емісії банкнотів, а не на покриття біжучих видатків.

Воєнний буджет сов. Росії.

Аґ. Вольфа доносить з Москви, що проект буджету на рік 1922/23 предбачує на воєнні видатки совітської Росії 400,000.000 руб. в золоті, себто 34 прц. всіх буджетових видатків.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Українська делеґація в Женеві

Женева. (ПАТ.) Прибули тут д-р Петрушевич і Кость Левицький в звязи з інтерпеляцією в справі Сх. Галичини. Інтерпеляцію ніо має внести на однім з найблищих засідань Союза один з делеґатів британських домінїів.

Справа виїзду Л. Джорджа до Женеви.

Льондон. (ПАТ.) Райтер довідується, що Л. Джордж буде мабуть ждати вістей від Бальфура, заки рішиться на участь в зборі С. Народів. Ріжні поважні справи, які вимагають великої уваги англійського правительства, роблять сумнівним, щоби Л. Джордж міг кинути Англію.

Положення Греків поправляється?

Лондон. (ПАТ.) Райтер звідомляє з Атен, що положення Греків поправляється все більше. Зміна нач. команди, здається, зробила добре враження. Положення на півд. від Ескішегір корисне.

Самовбивство жінки Сембата.

Париж. (ПАТ.) В звязи зі скоропостижною смертю провідника французьких соціялістів Марселя Сембака, б. міністра публичних робіт, звідомляють, що мадам Сембак, не бажаючи пережити смерти мужа, застрілилася вчера нічю.

Після катастрофи в копальні.

Гвайтгевен. (ПАТ.) Як звідомляють „Таймс“ дня 5. ц. м. видобуто тіла 21 шахтарів з умерлого числа 40, котрі були в копальні підчас вибуху.

Король Константин покинув Атени.

(Париж. (ПАТ.) Авас. „Пті Пар.“ доносить з Льондона, що по наспівшим там вісткам з Атен, король Константин мав нічю покинути Атени й удався в невідомому напрямі.

Увязнення Де Валери.

Льондон. (ПАТ.) Авас. Часописи доносять із Дебліна, що Де Валеру, Ірскінса і Чилдера спіймали правительственні війська. Вони мають бути увязнені в місцевости Корк.

Грецькі невдачі.

Париж. (ПАТ.) По донесенням з Царгороду війська Кемалістів обсадили Нахілію, Аідіміні і Сокіє. 30. м. м. Турки здобули 7 літаків, 100 самоходів і 127 гармат. — Під Ушаком полонили 2 генералів, 400 старшин і 10.000 мужви.

Царгород. (ПАТ.) Авас. Греки евакуували округи: Байран Ітег, Еліне, Аїваді, Біга і Нарбі. Командант жандармерії в Царгороді вислав відділи для запевнення безпеки в цих околицях.

Горті і замах на румунську кор. родину.

Париж. (ПАТ.) Авас. З Букарешту: Горті скомпромітований в звязи з заговором, котрий мав на ціли замах на королівську сербську і румунську родину і визначних держ. мужів. м. и. Масарика і Бенеша.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

З дороги життя.

БЛЬОК-НОТ.

Новіс.

На днях мій приятель був у Косові.

Я запитався за враження.

Відповідь: „багато ліса, гір, багато красивих чоловіків, жадної гарної жінки“.

Культ цинізму.

То — факт з 1918 р. під Київом в Микольській Слобідці.

За большевиків забито поліціянта.

Треба зробити анатомування. Тут же і його жінка.

По тім я пропоную забрати тіло чоловіка.

„На чорта він здохлий мені потрібний?“

От що я почув, але чоботи з трупа вона [illegible]ки забрала.

Статистика.

Нас в університеті вчать, що після війни збільшується кількість народжень.

І то правда: вулиці Львова се пророкують, але статистика помиляється, коли каже, що родиться більше хлопчиків.

Навкруги тільки і чутно за дівчаток.

Очевидно, природа широко задумала поновити рід людський і почала з продукції знаряддя.

Нежит.

Була у мене знайома: інтересна пані.

Але трималась вироблено і штучно.

Одного разу напав на неї нежит і їй довелось зуживати частенько носової хустки.

Вона розгубилась, була мила, проста і симпатична. Що їй надзвичайно личило.

А мій приятель в той день закохався в пані.

Сила кохання.

І знову про жінок. Теж факт. Певна жінка, — звичайно моя знайома — закохалась у гусарського офіцера, дуже несимпатичного і пустого.

Щоб мати можність про нього розмовляти, вона годилась слухати як я його критикую.

І ту розмову жваво підтримувала.

Протекція.

Тепер не про жінок.

Косів. Стація автобуса на Коломию. Місця немає, опріч одного коло шофера.

Державні урядники конкурують. „Я служу у маршалка“.

„А я з воєвідства“ — репліка другий.

Перемогло „воєвідство“, а мій плащ постраждав, в якій старанно був загорнутий гуцульський збанок. „Воєвідство“ пересунуло його на мотор і плащ спалило.

Про те я маю збанок.

Мефістофель.

НОВИНКИ.

— **Конфіската.** Останнє (7) число „Діла“ сконфісковано за вступну статтю.

— **В краю неспокійно.** „Gazeta Codzienna“ під заголовком: „Fala sabotażów wzmaga się“ доносить: В ночи дня 6. вересня українські злочинці перетяли телеграфічні дроти на величезному просторі, на лінії Любачів-Башня. Частина дроту скрадена. В Болестрашицях, пов. Перемишль, українські палії підпалили 4 стирти збіжа на фільварку Зайончковского. Шкода виносить 45 міліонів. Так само на фільварку в Слободі золотій, пов. Бережани, підпалено стодолу польського фільварку. Другої ночи в тім самім фільварку підпалено стайню, в якій містилося 31 коней і 180 кірців збіжа. Збіжа і коні згоріли. Пожежа перенеслася на 10 стирт, які згоріли за кілька мінут. Пожежа була так велика, що її було видно на 50 км. Шкода виносить 75 міл. марок. Дальше ця газетка бє у давін тревоги і висловлює свій жаль з приводу того, що досі у Східній Галичині не удалося поліції арештувати хочби одного саботажника. „Ось до чого доповаджує каригідне видавання дозволу на торговлю динамітом і порохом. Здається, що жидівська і українська рука злучилася, щоби наш край дати на жертву українським борцям з 1918 і 1919 років“. Такими безглуздими, безмежно глупими провокаціями кінчить новинку ця поліційна рептилька.

— **Арештовання у Львові.** Львівська поліція арештувала при вул. Францішканській Українця Спірідіона Ганса з Городославець коло Бібрки. Причина арештовання була тільки та, що згаданий говорив на вулиці по українськи, що видалося поліції підозрілим.

— **Залізнична катастрофа на лінії Львів-Підгайці.** Дня 6. вересня в Посухові на лінії Львів-Підгайці вискочив із шин потяг ч. 1614. На місце випадку виїхав віцепрезидент дирекції залізниць. Слідство не дало жадних успіхів, а причина катастрофи поки що невияснена.

— **Жандармські тортури.** Дня 12. серпня поліція в Болехові арештувала кількох робітників. Арештованих запровадив жандарм Новак і Кулечко до коршми і там до крови скатували робітників, головно Юрка Лошака. Опісля на постерунку поліції арештованих бито другий раз так, що жандарми підкладали миску, щоби кров не йшла на підлогу. Коли батько побитого робітника просив не катувати його сина, то жандармські кати прогнали його і викинули за двері, викрикуючи: „Idź psiakrew świnio!“ В маґістраті били поліції арештованих третий раз. Кухарка, що була при тім присутна, втікла до сусідів, заявляючи, що не в силі слухати крику катованих людей. А найважнійше, при слідстві виказано, що арештований нічого не винен і його випущено на волю. Що на це дирекція поліції?

— **Відклад розправи Федака.** „Kurjer Lwowski“ доносить, що білети вступу на розправу Федака дня 6. вересня уневажнено. На розправу дня 18. вересня будуть видаватись окремі білети (А нам здається, що ця розправа буде ще нераз відложена Пр. ред.).

— **Український часопис в Холмі.** З днем 5. вересня почав у Холмі виходити на ново український тижневик: „Наше Життя“, орган посвячений справам політичним, культурним і суспільно економічним. „Наше Життя“ виходило деякий час 1920 р. та за оборону кривдженого українського населення, польська влада закрила цей часопис, а співробітників арештувала. Тепер цей орган стає на ново на сторожі прав українського народу на Холмщині.

— **Pomnik dla ofiar gwałtów ukraińskich.** В Косачові розпочалася будова памятника на могилах польських полонених 1919 р. Польська преса використовує цей факт для агітації і скріплення ненависти польського населення до Українців. Наприклад „Gazeta Poranna“ накликує до закупна вінців на могили в Косачові, щоби тим способом „дати доказ, що Поляки є неуступчиві і чуйні на нові терористичні акти“. На посвячення памятника 10. вересня виїзджає багато львівських „патріотів“ і представників влади.

— **„Земля і Воля“** орган У. С. Д. П. зменшила свій обєм із 8 сторін на 4, з днем 10. вересня.

— **На Волині.** З початком нового шкільного року на Волині польська влада усуває українських учителів з посад. В самому рівенському повіті звільнено 40 Українців учителів. По селах на Волині бродять тисячі польських агітаторів, намовляють селян голосувати при виборах на Поляків, а ся не обіцяють землю, ліси і пасовиська безплатно. Обіцяв нам кожух та тільне його слово.

БУЧАЦЬКИЙ ВІСТНИК.

Філія тов. „Просвіта".

Філія відновлена у вересні 1921. Діяльність її ще невелика ізза недостачі сил до організаційної праці. Досі відновлено 12 читалень, а 36 жде ще на пробудження. Життя у відновлених читальнях проявляється головно уладжуванням аматорських вистав, нпр. Монастириска, Язловець, Переволока і Зариввинці. Працю ведеться головно силами молоді. Бажаним булоб, щоб наша старша сільська інтелігенція заінтересувалася життям читалень, що причинилось би до повної обнови освітного руху. В Бучачи на місце читальні тов. „Просвіта", основано в 1912 р. „Міщанське Брацтво", яке досі не відновило діяльности. Заходом філії „Просвіти" відбулися в Бучачи 2 концерти в честь Т. Шевченка в днях 29. і 30. цвітня. В Монастирисках заходом місцевої читальні відбувся 23-квітня концерт при участи відпоручника філії, який виголосив святочну промову. В Переволоці заходом читальні місцевими силами уладжено концерт 9. квітня.

Кружок У. П. Т.

Кружок У. П. Т. відновлено в р. 1922. Діяльність його обмежується досі на стягання вкладок та збірку на Р. Ш., в місті і повіті. Треба завважити, що не всі почуваються до обовязку складати відповідні квоти на Р Ш., а деякі особи з доволі високими доходами дають відчіпного 50—100 мп. У так великім повіті з 75% українського населення досі не вдалося заложити приватної української школи, а потреба пекуча. В повіті, крім в Бучача нема ні одного Кружка УПТ., — не уладжено ні в одній громаді курсу для неграмотних.

У селян нема заінтересовання до посилання дітей до середніх шкіл. У першій кл. тут. гімназії будемо мати аж 9 (девять)! Українців і то не селянських дітей.

Відчувається потреба отворення канцелярії для обох згаданих організацій.

Філія тов. „Сільський Господар".

Відновлена в р. 1921. Одиноким проявом її діяльности була скликана повітова нарада для економічних справ. Реферат про наше господарське положення та про потребу економічної організації на кооперативних основах виголосив голова філії. Опісля вже філія не проявляла жадного життя. Не знаємо, чи ця організація перетвориться на житєздатну по проєктам з гори, чи далі не проявлятиме ніякої діяльности.

Товариське життя.

Усе товариське життя гуртується ч слабонько в тов. „Бесіда", якхоневеличке приміщення дає стов. „Праця". Недостача відповідного льокалю дається дуже відчувати. Бібліотека при товаристві гуртує особливо молодіж, яка, здається, зачинає відчувати потребу книжки. Гурток співацький і аматорський має також тут приміщення. Аматорський кружок дав першу виставу 30. липня с. р. Гоголя „Свати". Ця перша вистава у чужій салі не дала вправді вдоволяючого успіху, але се не повинно здержувати аматорів від дальшої праці, яка певно принесе користь і вдоволення.

Коли вже мова про салю, не буде зайвим пригадати, що є тут тов. „Нар. Дім", для якого стов. „Праця" задержує догідну будівельну площу. Відновлення товариства приспішилоб певно справу будови власного дому, а тимсамим і розвою життя. „Жіноча Громада" час до часу гуртує дітвору у діточих виставах, а також займається збірками на гуманітарні цілі. Має вона також завдання піклуватися захоронкою, яка вимагає щирої опіки, бо істнування її поважно загрожене.

Комітет Українського фонду воєнних вдовиць і сиріт із скупих доходів наділив перед Великоднем зареєстровані воєнні сироти невеличкою скількостю матерії на одяг і готівкою.

Студентський Союз наміряє відновити діяльність в недалекім часі.

Тов. „Сокіл" ще не думає про обнову ізза недостачі відповідного поміщення та найконечнійших приладів. Пластової організації у нас нема.

Збірка для „Голодної України".

Повіт. Комітет збірки поробив усі заходи. Перепон не було. Усі громади повідомлені, а легітимації доручені. Збірка у більшости громад переводиться дуже пиняво і скупо. Досі вплинуло около 600.000 мп. готівкою і 2500 кг. збіжа. Найкориснійши вийшла збірка в самім Бучачи, якою занялася з одушевленням „Жіноча Громада". Подрібний виказ подасть головний Комітет.

Економічна організація.

До війни істнували в Бучачі дві економічні інституції о повітовім характері, а то: стов. кредит. „Праця" і стов. торгов. „Повітова Спілка". Стов. „Праця", основана в р. 1904, була вже поважною фінансовою інституцією, яка відповідала свойому завданню боротьби з лихвою, але війна й 7 літна нечинність (через реквізиції льокалю), а опісля девальоація гроша спричинили зубожіння товариства. Ледви у сім році вдалося зладити білянс за минулі роки. Щастя, що вдалося повернути у посідання реальність, яка сьогодня є не лиш опертям інституції самої, але і усіх товариств.

„Повітова Спілка", слабка ще перед війною, перенесла усі можливі пакости війни. В р. 1914 знищена зовсім, відновлена в 1918, а вже в липні 1919 знищена і ограблена, а льокаль зареквірований. В половині 1920 відновлена, знищена в часі большевицької інвазії, по якій як посвідки осталися совітські грошеві знаки. Помимо такого стану, хоч вже і члени радили зліквідувати Спілку, вона віджила і тепер після кризи в реконвалесценції. Від свідомости нашого загалу залежить розвій сеї інституції, яка дасть змогу поширити кооперативний рух в повіті, а членам матеріяльну користь бо заведено вже систему зворотів від закупна (рабатів).

Спілки кредитові і торговельні в повіті ще не відновлені. Зареєструвалася досі нова Спілка споживча в Трибухівцях. Конечно уладити кооперативний курс в Бучачи, а сільська інтелігенція нехай візьметься за діло організування Спілок при помочі з Бучача.

Так представляється піврічний білянс нашої культурно-освітної та економічної праці. Покищо полишається оцінку того, що хто зробив, чи сповнив те до чого обовязаний, та чи і хто міг би щонебудь робити. Невеликий у нас в Бучачи гурток інтелігенції, а із цього гуртка дуже нечисленні громадянські робітники, тож і висліди праці на загал марні. Хто уміє читати, нехай — прочитавши ці рядки — призадумається, чи почувається до обовязку піднести вартість народнього білянсу, а хотячи причинитися до свідомих членів нації, стане там де його присутність потрібна і віддасть загальній роботі те, чого від його народня совість вимагає. В надії, що успіх наших змагань за другий піврік біж. року буде видатнійший, подається сей звіт у першу чергу усій свідомій інтелігенції Бучача і повіту під зрілу розвагу.

— **Номінації й відзначення серед священиків.** Отримали титул Совітників Митропол. Консисторії: о. Бирчак Іван парох Підбережа дек. Болехівського, о. Дуткевич Евген парох церкви св. Ап. Петра і Павла у Львові. Крилошанські відзначення отримали: о. Тесля Стефан парох в Новім селі, о. Голінатий Алекс. парох в Шельпаках, о. Чубатий Онуфрій парох в Шилях, о. Височанський Стефан парох в Перегноєві, о. Барановський Іван парох в Мужилові, о. Гайовський Онуфрій завідатель Зарваниці. Іменовання: о. Заверуха Іван парох в Жукові завідатель дек. Бережанського, о. Барановський Іван парох в Мужилові містодеканом Підгаєцького деканату. Канонічні інституції отримали ОО.: о. Біляк Іван на парохію в Цішках, о. Берест Роман на парохію в Бишках, о. Гальквич Тадій на парохію в Головецьку, о. Возняк Евген на парохію в Поршні, о. Глуховецький Василь на парохію в Острові, о. Підгорецький Антін на парохію в Неслухові, о. Яблонський Іван на парохію в Козьовій, о. Мельник Антін на парохію в Синькові, о. Петраш Осип на парохію в Вітвиці. Душпастирські посади отримали: о. Антонишин Михайло сотрудництво в Мальчицях, о. Зарицький Людомир екс. завідатель в Перевозци, о. Лубянецький Іван експ. сотрудн. в Лубянках низ., о. Дрелих Василь екс. завід. в Дмитровичах, о. Радкевич Евстахій експ. завід. в Глуховичах, о. Мацелюх Евген експ. сотрудн. в Дубівцях, о. Лошній Андрій експ. зав д. в Кабарівцях, о. Віханський Алекс. експ. завід. в Коростові, о. Танчак Василь завідательство в Рибниках, о. Хлистун Андрій прив. експ. сотрудн. з пр. упр. в Сиовичу, о. Хлистун Андрій прив. експ. сотруд. Рикові, о. Донарович Кост експ. завід. в Борусові, о. Стеткевич Юрій сотрудн. з пр. упр. при церкві св. Параскевії у Львові о Косоновський Едвард експ. завід в Лисовичах, о. Камінський Павло завідательство парох. в Банюнині, о. Авдикович Артемій прив. сотрудн. в Ольхівци, о. Каленюк Зенон завід. в Яхторові.

— **Авантура в Данцігу.** В Данцігу панує серед Німців страшна ненависть до Поляків і Французів. Недавно Німці напали на гурток Французів і Поляків повертаючих з пристані і тяжко побили їх. Підчас цілої сутички, при якій уживано револьверів і багнетів, поліція заховувалася невтрально, дозволяючи бити зненавиджених Поляків і Французів.

— **Вистава збірки В. Пащенцького** (українські килими, ікони) в Національному Музеєви, вул. Мохнацького 42, відчинена щодня від 10 –2 год. за вступом 500 мп., катальог 200 мп. В неділю за вступом 1000 мп. з поясненнями кустоса і власника збірки 631 1—?

— **Промоція.** На чеськім університеті в Празі відбулася дня 27. червня ц. р. промоція п. Василя Равлюка, родом з Ляцького шляхотського, пов. Товмач, на д-ра прав. 623 1—1

Свій до свого!

:: АРТИСТИЧНО-МАЛЯРСЬКА РОБІТНЯ ::

ПЕТРА СЕНЮТИ

Львів, вул. Петра Скарги ч. 18.

Приймає всякі роботи входячі в обсяг малярства, т. є. малює образи, церкви театральні салі, деко ацї, комнати, також писання шильдів. В-гот вже гляни на іконостаси солідно і по приступних цінах. Приймe також хлопця найрадше сироту до науки декораційного малярства до літ 16 і кімнатного челядника. 113 6—?

Лист до Редакції.

Хвальна Редакціє!

Прошу ласкаво о поміщення у Вашому цінному часопису ось яке пояснення: Відносно до поголоски поданої польськими часописями („Кур'єром Льв.") начеб я кандидував при теперішних виборах до варшавського сойму заявляю, що я ані не кандидую ані нікого не уповажнив ставити моєї кандидатури.

З поважанням

о. д-р Йосиф Застирець.

ЖЕРТВИ

Просвітно-організаційний фонд Тов-а „Просвіта".

457) о. Петро Казанівський, Нивиці 1000. 458) д-р Льонгін Озаркевич Городок 1000. 459) Читальня Просвіти Кнігинин Кольонія 1000 кличе: Читальні Просвіти в Крехівци, Кнігинин-Гірші і в Чукалівці 459) Читальня Просвіти Ганусівці п. Єзупіль 1000 кличе: о. Петра Янкевича, дир. Едварда Лопатинського і Івана Вовка, всіх з Ганусовець. 460) Читальня Просвіти Микитинці 1000 кличе: о. Евстахія Шмериковського Угорники, дир. Вол. Грицишина Микитинці і Осипа Гамеляка, Микитинці. 461) д-р Микола Галущинський, Самбір 1000 кличе: д-ра Вол. Електоровича Чортків, дра Івана Гринчишина Чортків і Дмитра Гаврилюка Звиняч. 462) Ольга Дубляниця Добча 1000. 463) Галя Дорожинська Угнів, 1000 кличе: Ольгу Панчишинову, Львів, Фльоріяна Білінського, Рава Руська і Мирона Заворотюка Стаї. 464) о. Вол. Левицький Володимирці 1000 кличе: о. Йосифа Добрянського Постолів, о. Юліяна Левицького Руське село і о. Романа Височанського Красне. 465) о. Вол. Ринянець Белз 1000. 466) о. Іван Малиновський Жуків 1000. 467) о. Дмитро Кубаєвич Кути старі 1000. 468) Вол. Гавдович Гушт 3000. 469) Осипа Фацієвич Стрілиска нові 1000 кличе: Агафію Мацьків, Рузьку Християнин, і Софію Дельпер, всі зі Стрілиск. 470) Волод. Гулій Жуків 1000 кличе: Марійку Малиновську Жуків, о. Нестора Ремізівці, Стефанію Харкевичівну Золочів, Михайла Тарнавського Кути, о. Івана Цебровського Кути і Михайла Кудрича Олесько. 471) о. Іван Тимків Рахиня, 2000 кличе: о. М. Проскурницького Дуби, о. М. Хавлюка Долина, о. Тисовського Калуш і о. Лучаківського Збора. 472) Антін Гузар Боссири 1000. 473) Михайлина Гординська Воля стариська 1000 кличе: Вікторію Турянську Порудно, Олену Молчкову Яворів і Івана Дочила Стариська. 474) Роман Ковалів Сянік 1000 кличе: о. Стефана Ковальова Галичанів, проф. Юліяна Ковальова Коломия і проф. Андрія Косса Кросно. 475) о. Ярмович Насташин 1000 кличе: о. Андрія Зафійовського Броди, Мирона Зарицького Тернопіль і проф. Задорожного Коломия. 476) о. Івана Набережний Дмитрів, 1000 кличе: о. Онуфрія Сеньчука Куликів к. Радехова, о. Івана Крука Керниця і Стефана Бойцуна Холоїв. 477) Стефанія Прокопович Юнашків 1000 кличе: Олену Хабурську Явче, Вол. Сайкевича Васючин, Надю Кокольську Конюшки, Любку Яримович Львів і о. Дмитра Яцевила Серники середні. 478) о. Омелян Крвавич Отиневичі 2000 кличе: о. Амбр. Лотоцького Голдовичі, о. Богд. Домбчевського Русятичі і Йос. Павлівського Русятичі. 479) Наталя Строцька Добраничі п. Янчин

MARQUIS Король лікерів! Спеціяльність найбільшої фабрики лікерів в Польщі „ЯСКОК" в БЕЛЬСКУ на Шлеску.
Заступник на Сх. Галичину: ЯКІВ ЮФФЕ, Львів, Вибрановського ч. 9.
621 1—2

ЕКОНОМІЧНИЙ ВІСТНИК.

Кооперація на Підкарпатській Україні.

Кооперація на Підкарпатській Україні за часів приналежности її до Угорщини була слабо розвинена. Маярська статистика виказувала на території Підкарпатської України 279 спілок, а саме:

щаднично-позичкових . .	154
консумових	86
господарських	23
кошикарських	11
овочевик	2
инших	3

Всі ці кооперативи мали чисто мадярський характер, були побудовані на централістичній системі, стояли в великій залежности від держави й не мали й не могли мати для населення жадного виховуючого значіння. Після переходу країни під чеську владу місцеві діячі при допомові чеського уряду стали вживати заходів до організації для істнуючих кооперативних спілок нової централі. Така централя була організована 15. квітня 1920. року під назвою „Краєвого Кооперативного Союзу". Під натиском чеської влади при організації „Краєвого Кооперативного Союзу" був переведений компроміс між українською й москвофільською групою. Керуючі органи були уложені на основі майже рівного представництва Українців й москвофілів при незначній переваві перших. Цей компроміс не дав жадних позитивних наслідків. Тертя й непорозуміння між українською й москвофільською групою гальмували роботу союза й привели врешті до виступлення на передвиборах в 1921 році москвофільської групи. Москвофіли почали заходжуватись коло організації власної централі, але далі розмов не пішли.

Чеське міністерство хліборобства дало новоутвореному союзу субвенцію на організацію а чеська централя отворила кредит у товарах. Чеське міністерство хліборобства мало в союзі свойого відпоручника, пізнійше комісаря, який мав навіть право анулювати рішення дирекції. При цьому півурядовому характері союзу, при відсутности в складі керуючих органів фахових кооператорів справи союзу з початку фактично всі переводились правительственним відпоручником директором Раком. Він провадив свою діяльність не дуже вдало, виявивши величезний розмах й не рахуючись з обставинами, він допровадив союз до великих втрат й викликав у селян, рядових членів кооперативів зневіря до кооперації. При перевиборах правління в 1921 році дир. Рака було звільнено й його місце заступив новий завідуючий — купець.

Хоч під торговельним оглядом Союз не дописався, все таки його діяльність мала корисні сторони. Він викликав конкуренцію між приватними торговлями, яка спричинилась до знищення Жил, селяне, які ранійш дивились на торговлю, як на річ приступну лише Жидам, самі взялись за неї. Дала певні наслідки пропаганда союзу в напрямі націоналізації господарства. І далі кооперації пропагується часописею „Кооператива", місячником 8—12 сторінок, яку дістають всі члени кооперативів дурно. Безплатно на кошти правительства переводиться ревізія кооперативів. Внутрішне урядування в Союзі українсько-чеське, на вовні зі сторонами на іхній мові. Урядництво все чеське, з Українців є двох Галичан і один Наддніпрянець.

Членів союз має коло 180, з них спілок коло 80, решта фізичні. На 5. червня 1922 року стан спілок виглядав так: споживчих 33, кредитових 28, овочевих 5, складочних 3, господарських 1, „Народня Торговля" 1, продукційних 1. Крім сего 3 спілки чеських урядників і легіонарів. З спілок, належачих до централі, працює фактично лише половина. Скрізь бракує доброго проводу.

Загалом кажучи діяльність Союзу все таки не дала тих наслідків, яких від неї можна було сподіватись. Причина цього полягає у тому, що союз є на пів державною організацією й не опирається на твердій кооперативній основі.

Не дуже вдачна акція кооперативного союзу спонукала гурток людей в Густі заложити в січні 1921 року спілку під назвою „Народна Торговля" й поширати діяльність її на окружні села. З кінцем 1921 р. „Народна Торговля" мала 14 крамниць й до кінця 1921 р. оборот її дійшов до 4 міл. кор. чеськ. Число паїв зросло до 1444, а число пайщиків до 652. Але з кінцем 1921 р. „Народна Торговля" в звязку з переходом головного урядника „Торговлі" до Ужгороду після ряду ваганань зліквідувала крамниці по селах, а також в Густі й передала їх в приватні руки. Однак ідея „Народної Торговлі" не вмерла й з березіля 1922 р. її зачали організувати з Ужгороду. Справа організації її перебуває покищо в початковому стані.

При товаристві военних інвалідів, вдів й сиріт Підкарпатської України „Надія" заложилася торговельно-промислова спілка, зложена з інвалідів. На разі вона ще діяльности не виявила. Слід також ще згадати про декілька крамниць, які повстали при читальнях „Просвіти".

Курс грошей.

Львів, дня 7. вересня 1922.

Доляри американські	7.100—7.150
„ „ (1. і 2-ки	7.000—7.050
Доляри канадійські	6.900—6.950
„ „ (1. і 2-ки	6.800—6.850
Марки німецькі	6·50—6·70
„ „ (сотки)	6·20—6·40
„ „ (дрібні)	0·00—0·00
Леї румунські	53·00—54·00
„ „ (дрібні)	52·00—53·00
Корони чеські	240·00—245·00
„ „ (дрібні)	235·00—240·00
Австрійські тис. нов. ем.	600·00—650·00
„ „ ст. ем.	1.600·00—1.650·00
„ сотки нов. ем.	60·00—65·00
„ 50 кор.	35·00—45·00
„ 20 кор.	24·00—28·00
„ 10 кор.	12·00—14·00
„ 1. і 2-ки	0·40—0·50
Рублі 5-сотки	140·00—145·00
„ сотки	120·00—140·00
„ 25-ки	125·00—130·00
„ дрібні	0·60—0·70
„ думські 1000-ки	20·00—30·00
„ „ 250-ки	15·00—20·00
Карбованці	1·00—2·00
Гривні	4·00—6·50
Франки французькі	500·00—600·00
Фунти стерлінгів	32.000·00—32.500·00
Франки швайцарські	1.180·00—1.200·00

Золото.

20 кор.	27.000·00—27.200·00
20 франк.	26.000·00—26.200·00
20 марк. нім.	28.000·00—28.500·00
фунти стерлінгів	32.000·00—32.500·00
10 рубл.	34.500·00—34.500·00
Доляри	7.500·00—7.550·00

Срібло.

Корони австр.	560·00—580·00
5 кор. австр.	2.800·00—2.850·00
Фльорени австр.	1.420·00—1.450·00
Рублі	2.150·00—2.200·00
Копійки	12·00—13·00
Доляри американські	5.000·00—5.050·00
„ „ полов. і ¼	4.000·00—4.050·00
Доляри канадійські	4.500·00—4.550·00
„ „ дрібні	4.000·00—4.050·00
Леї румунські	560·00—570·00

1000 кличе: Евгенію Федусевич Миколаїв н. Дністром, Ірену Кекиш Дусанів і Наталію Панасюківну Ушковичі. 480) Йосиф Чорнобиль Замарстинів 5000 кличе: Ігната Тягнибока Замарстинів, Григ. Зачкевича Яричів новий і Івана Давидовича Камінка струмілова. 481) Читальня Просвіти Губинок 1000 кличе: о. Осипа Чеховича в Річици (на 20.000 мп.), Читальню Просвіти в Річиці і Григорія Іванця Губинок на довільні квоти. 482) д-р Павло Лисяк Угнів 1000 кличе: інж. Корнила Целевича Угнів, Івана Доржинського Угнів і Теодора Мусія Карів п. Угнів. 483) Інж. Михайло Підгорецький Угнів 2000 кличе: Рев. Миколу Підгорецького Ню Йорк 22 Евст. 7 Стреет, інж. Вол. Дидинського Дрогобич і о. Антона Підгорецького Неслухів. 484) Северин Ковак Угнів 1000 кличе: Семена Трусевича Львів, Ярослава Яцькевича Львів, Теодора Громницького Львів і Стефанію Твердохліб Вербиця. 485) Інж. Павлиховський Львів 1000. 486) Гевак Львів 1000 кличе: Петра Подоляка Львів, Марійку Чубатівну Юнашків, Ліну Мариницьку Бережани-Адамівка і Василя Галапаца Жовква. 487) Кооператива Милованє 1000. 488) Читальна Просвіти Милованє 1000. 489) Микола Матвійчук Львів 2000 кличе: Петра Цвядика Горбків, Омеляна Масляка Львів і Степана Татуха Перемишль. 490) Іван Литвин Поториця 1000 кличе: Бутринського і Рогожевського Сокаль. 490) Маріян Стахурський Ропчиці 5000 кличе: Михайла Придаткевича Кольбушова, Степана Яновича Тарнобжег, Анатоля Проскурницького Мелец і Володимира Курчака Буськ. 491) Петро Бурак Львів 2000 кличе: о. Івана Білика і Івана Дебера, оба Арламівська Воля. 492) о. Омелян Кравчич Отиневичі 1000 кличе: о. Прийму Дуліби, Івана Савкова Лисець і Йосифа Пеленського Ходорів. 493) Читальня Просвіти Молошковичі 1000 кличе: о. Льва Тиховського Молошковичі, Федька Гусака Молошковичі і Андрія Савчака Бердихів. 494) Теофіль Головацький Жидачів 1000 кличе: о. Миколу Волошина Мокряни, Осипа Лебіщака Стрий і Волод. Нарожняка Юсептичі. 495) Юлія Меркунівна Поморяни 1000 кличе: Миколу Стефанишина Поморяни, Василя Стефана Квіта Поморяни, Анаст. Фетриківну Поморяни, Олексу Анін Розгадів і А. Дробенко Зборів. 496) Галька Кошкова Медика 1000. 497) інж. Евген Бородієвич Підгайці 1000 кличе: д-ра Теофіля Гвоздецького Липиця долішна, о. Корнила Лотоцького Литвинів, о. Онуфрія Гайовського Зарваниця, Івана Блажкевича Денисів, радн. Волод. Кордубу Бережани, о. Вас. Томовича Вербів і о. Пилипа Свергуна Вільховець. 498) Юліян Бачинський Милованє 1000. 499) Антона Гмитрашевич Дмитровичі 1000. 500) Петро Чубатий Львів 1000 кличе: Герасима Чубатого Лютовиска, Івана Скоморівського Теребовля і Степана Сафіяна Копичинці. 501) Іван Парадюк Львів 1000, кличе: Волод. Дорковського Коломия і о. Лісікевича Баранчиці п. Самбір.

Голодній Україні.

Село Дуліби пов. Бібрка: о. Теофіль Прийма і брацтво братів го 10.000, Іван Філяк 3000, Стефан Тернавський 2000, Галя Приймова, Іван Медимук, Стефан Гураль по 1000, Вишиваний Іван, Стефан Герич, Микита Могила, Дмитро Масний, Олекса Федор по 500, Микола Телішевський, Михайло Солтан, Ів. Гураль, Іван Гураль с. Костя по 200, Андрій Горецький, Іван Семків, Андрій Ревак, Гр. Кузяк, Дмитро Топчак, Іванів Олена, Іван Гладкий, Сень Герасимів і Кость Іванів по 100, — разом 32.200 мп.

Допомоговий Комітет в Станиславові. Молодь держ. укр. гімназії 107.650, Школи СС. Василіянок 40.025, Аделя Куниньська 40.000, Абітурієнти української гімн. з аматорської вистави 24.135, ученики учит. муж. сем. У. П. Т. 18.700, Марійське Товариство 12.500, учениці української дівочої гмн. 11.150, ученики „Селянської Бурси", д-р Малянюк і Українська книгарня по 10.000, Нат. Бачинська 7.500, Олесницький Федь, Марія Даннишева, д-р М. Козак, Шепаровичі, Т-во „Злука", Т. Будзиновський, Стов. „Кредит Звязковий", Марія Лятишевська, д-р Ю. Олесницький, д-р Іван Мандичевський, Заряд реальности д-ра Овчарського, Т-во „Церковна Штука" по 5000, проф. Ковальська і Семенович Іван по 4000, Омелян Попович, Володимир Грицишин, д-р Красножан, радн. Копровський, о. В. Попель з Олеші, о. дек. Ступницький з Товмача, Марія Сірецька з Гаврилова, Ольга Дмитрак із Сапогова, І. Снігурович, Молочарня У. П. Т., Ф. Іванець, п-ство Ясеницькі, Ол. Уривський та Іван Ченстух по 3000, Уряд парохіяльний з Марковець 2622, Глухівський, Дмитрак Юлія з Переросля, п. Чановська, А. Кичунова, Дрогомирецька, Цюпрак, Мардаровичева, Рубчаки, Вишницька, Мосорова, Юзьків Іван, Адам Миколаєвич, Снігурович Мих., о. мітр. Іван Гордієвський та Ів. Левицький по 2000, о. В. Яцишин з Рибна коло Косова 1700, Марія Хомяківна і Заклинський по 1500, Т. Олесницький, Рибчук Мих. по 1200, Софія Гаванська, Ганчарюк, Барановська, Радловська, Девосир, Ф. Вемюк, Гр. Онуферко, Л. Косова, Ол. Пушкар, Мірчук, Головінська, Д. Загайкевич, Юрко Севишин, Стек Дмитро, СС. Василіянки, Островський, Шіллер Йосиф, Борис, Кузмичівна, Боднарук, Кисілевський, Дубіцька, Магаська, Кушнірива, Мих. Пахолків Петецька, Мурин, Городиський, Ол. Вовківка, Славцьо Атаманчук, Ритуш Дворянин, Мик. Крусак, Петро Цвіль, А. Вальдин, Н. У., Скі Фарболь, Шкабрій, Паніш, Малинович, Марія Редькова, Марія Ліcткевичева, Вол. Тимцюрак, Пракседа Вітковицька, Аделя Кулинська, о. М. Вовняк, о. д-р І. Лятишевський, А. Стеткевич, Олійникова, п-ство Проскурницькі та Дуткевич, проф. Петро Ростинський, Катерина Ростинська (вдова), о. Іван Маркевич з Забережа, Омелян Гірняк з Тязева, проф. Ю. Чайківський, Катерина Турчин з Олеші, Ю. Глухівський, Лемеха, Іван Копаницький, Л. Залевська, Осип Сорохтей і Гринь Попадинець с. Олекси з Павелча по 1000 мп., Дітвора школи в місті Кигинині 500.

Громади пов. Станиславів. Радча 90.800, Павелче 80.760, Отинія і Угорники 53.500, Читальня Просвіти з Угорник 50.000,

Чотири перші випуски нового видання творів ІВАНА ФРАНКА XVIII. 1—3

Панські жарти, Semper tiro, Зівяле листя, Із днів журби

поручає

КНИГАРНЯ Ставропигійського Інститута в підхайні **Українського Педаґоґічного Товариства, Львів, вулиця Руська ч. 3.**

Кнігинин-Кольонія 48.575, Іваниківка (пов. Богородчани) 45.045, Колодіївка 40.000, Крехівці 40.090, Посіч-Майдан 34.900, Семиківці 32.950, Пасічна (пов. Надвірна) 29.500, Черніїв 28.511, Зелена (пов. Богородчани) 27.630, Вовчинець 27.625, Микитинці 22.850, Ямниця 22.580, Глубічок (повіт Борщів) 19.000 мп., Боднарів 17.200 мп., Гутиська 16.500, Росілька 16.000, Межигірці 15.791, Майдан-Височанка 13.387, Оприлівці 11.340, Ганусівці 10.000, Братківці 8.154, Пасічна 5.880, Викторів 5.735, Бринь 4.935, Хомяків 4 601, Забереже 3.096, Олеша (пов. Товмач) 2.500, Дубривляни 1.450.

ОПОВІСТКИ.

До відома ґимназістам бажаючим студіювати техніку. Заходом Товариства українських студентів політехніки „Основа" у Львові, розпічнеться дня 15. вересня 1922 р. Приготовляючий Курс нарисової геометрії. Оплата 1.000 мп. Інформації і зголошення: „Українська Бесіда" Львів вул. Рутовського ч. 22, від 5—7 попол. 622 2 3

„Розрада" дає вистави: Рогатин дня 9. і 10. п. м., Сокаль дня 13. і 14. п. м. 633 1—1

Звичайні Загальні Збори Тов. українських ремісників і промисловців „Зоря" у Львові відбудуться в неділю 17. вересня 1922 о год. 10. передполудием в салі тов-а, вулиця Вірменська ч. 25. — Виділ. 630 1—1

Олена Мойсейовичева, оперова співачка заграничних сцен, веде школу співу та приготовляє на сцену і естраду. Зголошення від 3—5. Львів, вул Льва Сапіги ч. 51. 628 1—3

З приводу вінчання п. Галі Давидовичівної з п. Володимиром Яримовичем складають Роздольські 1000 мп. на Рідну Школу. 624 1—1

З приводу вінчання п. Галі Давидовичівної з п. Володимиром Яримовичем складають Бачинські 1000 мп. на Рідну Школу. 625 1—1

ПОДЯКА.

Парохіяльний Комітет в Турці коло Коломиї обезпечив дня 15. серпня 1922 в „Дністрі" церкву і дзвіницю на суму 8 мілюнів Мп. зложивши лиш задаток 20.000 мп. Дня 17. серпня 1922 р. ударив грім в церкву і спалив її до тла. Товариство „Дністер" повідомлене про пожежу, вже дня 21. серпня шкоду заліквідувало і виплатило Парохіяльному Комітетови повне відшкодовання. Парохіяльний Комітет почуваючись до обовязку цею дорогою зложити прилюдну подяку Хвальному Товариству „Дністер" у Львові і поручити кожному, хто дорожить своєю працею, нехай обезпечить її негайно і то лише в нашім одинокім українськім товаристві „Дністер" у Львові, не ждучи на примусове загнання до варшавської обори. Парохіяльний Комітет Турка дня 1. вересня 1922, о. Володимир Куницький, Дмитро Лукінчук. Никола Мегедин, Іван Волощук, Василь Мартинюк, Іван Озіградський. 1. 1—1

Дрібні оголошення.

ТОКАРНІ, Стругачки, Вертачки, Гиблярки, Тасьмові пили, Циркулярки, Кружляки, Вінди, Трансмісії, Паси поручає „Пільот". Львів Баторого 4. 12776) 0—30

ФОРТЕПЯНІВ, піяні, фісгармоній, солідне строєння, направа, відновлення, купівля, продаж, оцінка. Виїзджаю також на провінцію. Замовлення до Адмінїстрації „Діла" під „Строітель Б". 559 2—3

ПРИЙМАЄТЬСЯ інтелігентні панни з середних шкіл на станцію. Зголошення у портієрки, вул. Здрове 9. 511 3—3

УКРАЇНСЬКА кравецька робітня приймає сейчас двох челядників. — Михайло Стець у Львові, вул. Траугута ч. 23. 280 4—4

ОКОЛО 40 моргів ґрунту в однім комплексі на передмістю повітового міста Сх. Галичини 3. км. від залізничої станції, без будинків, відкритий вже нафтовий терен до сейчасної продажі. Інформацій уділяє Д-р Бернард Крайсберг в Дрогобичі. 605 3—6

ПОШУКУЮ сейчас інструктора до дітей з нищих клас гімназії. Зголошення о. Гринчук, Матієва п. Лабова. 6 4 2 4

РУТИНОВАНИЙ концініснт пошукує посади від 1. жовтня або і швидше в канцелярії адв., найрадше ввійде в спілку. Зголошення з поданням услівій до Адмінїстрації п. д. „Д-р Н." 608 3—3

ВАЖНЕ ДЛЯ КАПІТАЛІСТІВ! Продам або прийму спільника до тартаку і турбінового млина в будові. Потрібний капітал від 8—15 мілїонів Мп. Зголошення: Білинський, Воля Мигова. 571 3—3

ДВІ ЛЕКЦІЇ зараз до обняття: одна у священика вчити учениці з V. і III. кл. гімназ. Необхідно вправного і солідного інструктора. Платня 12—15 тисяч місячно і ціле удержання з осібною кімнатою. — Друга — вчити селянські діти з народніх клас 5—7 душ; рівнож ціле удержання і до 10 тисяч платні. Першенство мають знаючі провадити хор. Зголошуватись: Олена Стисловська, Девятники п. Вибранівка. 610 3—3

КОНЦІПІЄНТ адвокатський з початкуючою практикою глядає посади від 1. жовтня. Зголошення до Адміністрації п д „Канцелярія". 577 3—3

ПРЯМОДЕРЖАКИ для шкільної молоді проти творенняся горбів. Гумові панчохи на жиляки ніг. Черевні опаски на гумах для жінок. Бандажі системи д-ра Ляведана проти найбільшого випадання матиці. Бандажі руптурові (Leistenhodenbruch) і т. п. Цінники даром Б. Полячек, Самбір 105. 1-7

ЖЕНЩИНА інтелігентна і чесна. Глядає місця до самостійного ведення всякого господарства Листи на руки п. Ніжанковської, Львів, Ставропигія. 634 1—2

АДВОКАТ у Львові пошукує від 1. падолиста с. р. рутинованого конціпієнта, по змозі з правом субституції. Зголошення з поданням условин і короткого curriculum vitae надсилати до адміністрації „Діла" під „Адвокат". 632 1—?

ФІЛЬОСОФ, математик, вправний інструктор глядає лекції зі середних шкіл у Львові. Ласкаві зголошення під „Математик" в Редакції „Діла". 629 1-1

ІНСТРУКТОРА здібного до 2 (двох) учеників з вищих клас гімн. пошукую сейчас. Божейко, парох в Ставчанах коло Львова. 636 1—3

БУВШ. ПІДСТАРШИНА У. Г. А. пошукує якого-небудь заняття, не маючи жадного притулку, сирота, має рік столярської науки, з охотою вступить до дальшої науки на 2—3 роки. Ласкаві зголошення на адресу: Пасічниця Спілка Зіморовича ч. 20. x 1—1

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Адвокат і оборонець в карних справах

Д-р Степан Баран

веде адвокатську канцелярію В ТЕРНОПОЛІ, вул. 3. МАЯ ч. 5. (готель Адлера, побіч Нар. Торговлі). 67 2—?

СЕКУНДАР ДЕРЖАВНОГО ЗАГАЛЬНОГО ШПИТАЛЯ У ЛЬВОВІ

д-р Теодозія Туна-Надраґа

приймає в жіночих і діточих недугах між 4 а 5 вул. Домініканська 11. партер. 568 3—3

ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ - **Д-ра Альфреда ФРІДА** Львів, вул. св Миколая 20. від год. 9—1 і від 3—6. XX. 2—4

Купуємо всяку скількість!!!

ЛЕН — КОНОПЛІ — ПРЯЖУ XXIV. 1—10

При вагонових офертах посилати прібки. — — ПОЛОТНО, Львів, Зіморовича 20.

ЦЕМЕНТ марки „ВЕК", „ВИСОКА" і „ЛАЗИ" з сейчасовою доставою — вагоново продає під корисними услівями: „МЕЛЬМА" Спілка торговельно-промислова для торговлі зі Сходом. 532в 5 5 Сп. з обм пор. Львів, Зиблікевича 24.

ВУГОЛЬ горішно-шлеський, **ДЕРЕВО** опалове — вагоново продає з сейчасовою доставою за готівку або після платою: 532б 5—5 „МЕЛЬМА", Спілка торг.-пром. для торговлі зі Сходом, Сп. з обм. пор. Львів, вул. Зиблікевича 24.

Реставрація І. МАНҐА

— — площа Марійська 7., давніще Француський готель — —

поручає добірні сніданя, обіди і вечері як також краєві і заграничні напитки. — 626 1–2 — ЩОДЕННО КОНЦЕРТ.

:: **ДЕРЕВОСТАНИ** :: дубові — букові — ялово-смерекові купує і приймає оферти „МЕЛЬМА", Спілка торг.-пром. для торговлі зі Сходом. Сп. з обм. пор. 532а Львів, Зиблікевича 24. 5—5

Ширіть наш часопис!

Зефіри, полотна в найдешевших цінах. 3-10 ліпші якости та по дешевих цінах. XXIV.

БІЛЛЯ ГОТОВЕ і на замовлення після міри в краєвій фабриці білля **ШИМОНА РАДА** Львів, Словацького 2.

Складайте жертви на Рідну Школу.

Капелюхи мужеські, жіночі і дітечі детайльно і гуртом по фабричних цінах продають — — — складниці — — — пл. Марійська 8, Казимирівська 25, Фабрика Бальонова 3. І. Краєва фабрика капелюхів **РУДОЛЬФА НАЙВЕЛЬТА** XX 5-15

КІНОТЕАТРИ

КОПЕРНИК і МАРУСЕНЬКА

висвітлюють від вторка 5. вересня 1922. Ґенієм Шотляндії сотворене славне діло, велика драма голубої крови зворушаюча до глибини почування в 6. частях п. з.

„Льорд Реткліф".

Мужеський кравець **Антін Рудницький** Львів, вул. Калеча ч. 16. виконує всяку роботу входячу в обсяг кравецтва, по найновіщим журналам, по конкуренційних цінах. 627 1—3

НАКЛАДОМ НОВОГО ІСТОРИЧНОГО ВИДАВНИЦТВА „ЖИВІ ГРОБИ" появилася книжка п. з. **„Про славного українського лицаря І. Сірка"** П. Сосенка. Ціна 200 мп. — 25 прц. зиску на голодних з України. Надається до масового поширення. — Набувати можна в усіх книгарнях і у видавн. „Живі гроби" — Львів, Содова 4. 637 1—2

Ширіть наш часопис!

Лікар-Дентист **Г. Цвайґель**

виконує всіляку роботу в обсяг дентистики входячу.

Технічний управитель З. БРІК.

Години ординаційні від 9—1 і від 3—6. 619 2—2

СТАНИСЛАВІВ, вул. Романовського ч. 7., II. поверх побіч залізничого двірця.

За редакцію відповідає Володимир Целевич.

З друкарні Спілки „Діло" Львів, Ринок ч. 10.